AMERIKOS LIETUVIS

THE LITHUANIAN AMERICAN

No. 9-tas | Telefonas Dial 5-1094 | WORCESTER, MASS., 29-tą VASARIO (FEB.) 1936 M. | Kaina 5 Centai | VOL. XIX

Lietuva Klausėsi Savo Vaikų Muzikos

Ryšium su specijalės radio programos transliavimu iš Čikagos Lietuvon gauta šio turinio telegrama:

"Čikagos transliacija pavyko. Žadeikio kalbą gerai girdėjome. Turiniu džiaugiamės, koncertas buvo blogiau girdėti. Transliacija padarė neišdildomo įspudžio. Sveikinam su dideliu darbu ir dekojam Vanagaičiui už rupestingumą. — D.U.L.R.

Otto Vėjelio Galutinas Pranešimas

Aukštai gerbiami Amerikos lietuviai veikėjai! Šiuo turiu jums garbės pranešti, pas kuriuos aš buvau apsilankęs Baltijos įžymybių albumo reikalu, kuris bus galutinai sutvarkytas ir padėtas į Vytauto Didžiojo muziejų, maloniai prašau visus tuos, kurie turite man prisiųsti savo fotografijas ir kai kurie net fotografijas ir autografus, siųskite šituo adresu į Lietuvą, nevėliau kaip iki liepos mėn. 1 dienos, š. m.

O. Vėjelis,
Vilniaus g-vė No. 51-b. 14
Kaunas, Lithuania.

Vasario m. š. m. aš išvykstu į Lietuvą. O jums, brangųs Amerikos lietuviai, linkiu kad jusų patriotinga dvasia niekuomet nenustotų skambėjusi kol jusų laisvės varpas skambės nepriklausomoj Lietuvoj ir musų visų širdyse.

Budėk! visuomet Amerikos lietuvi! nes Vilnius musų dar priešo rankose.

Sudiev,
O. Vėjelis

Lietuvos Užsienio Prekyba Labai Pelninga

Jau kelinti metai, kai Lietuva iš užsienių prekybos turi gražaus pelno. Ypač 1935 metais šis pelnas, turint galvoje sunkesnius laikus, sudarė savotišką rekordą. Pereitais metais Lietuva į užsienius įvairių gaminių išvežė už 153 milijonus litų, o iš užsienių pas save įvežė 127 milijonus litų. Taigi, Lietuvos užsienių prekyba 1935 metais davė daugiau, kaip 26 milijonus litų pelno. (1934 m. užsienių prekyba davė tik 8 milijonus, o 1933 m. — 13 mil. litų pelno).

Paskutiniuoju metu į Lietuvą įvežama vis mažiau prekių iš užsienių. Tai matyti iš šių skaičių:

1935 m. įvežta už 280 mil. litų
1934 m. įvežta už 286 mil. litų
1933 m. įvežta už 297 mil. litų

Kaip jau žinoma, su Vokietija Lietuvos prekybos dabar beveik nėra. Bet už tai žymiai padidėjo Lietuvos prekyba su Anglija, Sovietų Rusija, Palestina, Prancuzija, Čekoslovakija, Austrija, Belgija ir kitais kraštais. Šiuo metu eina Lietuvos-Sovietų Rusijos derybos naujai prekybos sutarčiai sudaryti. Netrukus ši sutartis bus pasirašyta. Tada tarp Lietuvos ir Sovietų Rusijos prekybiniai santykiai dar labiau išsiplės. — Tsb.

1935 Metai Buvo Rekordinai Klaipėdos Uostui

Ligšiol Klaipėdos uoste rekordiniais metais buvo laikomi 1932 metai. Per tuos metus į uostą įplaukė 1169 laivai. Tačiau 1935 metais sumušė ligšiolinį rekordą. Pernai į Klaipėdos uostą įplaukė 1225 laivai. Del to pereitais metais Klaipėdoje buvo labai gyvas judėjimas.

Taip pat pernai žymiai padidėjo ir Lietuvos prekybinis laivynas. Dabar Lietuvos žinioje jau yra 8 laivai. Septyni jų yra prekybiniai ir vienas — kariškas. 1935 metais šešis prekybinius laivus įsigijo "Maisto" bendrovė, kuri su jais į kitus kraštus perveža Lietuvos mėsos gaminius. Tuos laivus "Maisto" bendrovė nusipirko iš švedų ir norvegų. Jie jau plaukioja su lietuviška vėliava. Pamažu ir laivų įgulas ima sudaryti lietuviai. Šiais metais kai kurios Lietuvos ekonominės įstaigos mano įsigyti dar daugiau prekybinių laivų. Tuo budu, bus padėtas tvirtas pagrindas Lietuvos prekybos laivynui.

Kariuomenės tarnybai ir Lietuvos pajurio apsaugai Baltijos juroje dabar plaukioja karo laivas "Prezidentas Smetona". Netrukus sienų apsaugai bus nupirktas dar vienas kariškas laivas. "Prezidento Smetonos" laivo vadovybė ir jurininkai yra visi lietuviai. Tsb.

PRANCUZIJOS ATSTOVŲ BUTAS UŽGYRĖ BENDRĄ RUSŲ-PRANCUZŲ APSIGYNIMO SUTARTĮ; SUTARTIS PERDUOTA SENATUI UŽANTSPAUDUOT

Paryžius, 28 vas. — Prancuzų-Sovietų bendro apsigynimo sutartis tapo užgirta per atstovų butą; 353 atstovai balsavo už sutartį, o 164 prieš. Po nubalsavimo, sutartis tapo pateikta senatui užantspausduot. Šita sutartis turi didelę svarbą netik vien tom dviem pasirašiusiom tautom, bet ypatingai Vokietijai. Dabar Vokietijos militarizmas turės atslugti. Kadangi toji dviejų tautų sutartis yra apsigynimo piliorium ir kitų tautų, kurios tai unijai priklauso, tai yra — Rumunija, Jugoslavija, Čekoslavija, Turkija, Bulgarija ir Grekija. O prie jųjų dar reikia pridėt Lietuvą, Latviją ir Estiją, nors rytų Lokarno paktas ir neužgirtas, bet jis yra pasirašytas per Pabaltijo valstybes ir buvo tik laukta ir tėmyta ką padarys su tuo paktu didžiulės valstybės. Šiandien jos jau susitarė, ir žada viena kitai siųst pagelbą prieš Hitlerio pasimojimus. Virš sužymėtos valstybės neįskaitant Pabaltijos, karui ištikus gali sumobilizuot 30,000,000 kareivių ir pasiųst į karo frontą gerai apginkluotų 8,000 kariškų orlaivių.

Del šios Prancuzų-Sovietų sutarties buvo varoma įvairiausių intrigų. Ypatingai tas intrigas varė vokiečiai ir japonai, japonai jau buvo beišprovokuoja Tolimų Rytų karą. Provokacijoms nepavykus, tai buvo griebtąsi įvykdyt perversmas. Perversmo laike nužudė Japonijos premierą Keisuke Okadą, 82 metų amžiaus finansų ministerį ir daug kitų įžymių valstybės galvų.

Mat, nors pasirašytoji Sovietų-Prancuzų sutartis ir neliečia Tolimų Ryto klausimo, tačiau ji pažaboja vokiečių imperializmą vakaruose. Taigi, japonams pradėjus pult sovietus, jiems liekasi tik gintis viename fronte. Taigi toji Sovietų-Prancuzų sutartis rusus labai sustiprino, o japonų militaristams daug bėdos įvarė. Sovietų kariško štabo vadas Vorošilovas perspėja japonus, ir tuo pačiu laiku įsakė savo kariams but gataviems bile minutę, kad apgint savo šalį nuo įsiveržėlių. Tas reiškia, kad bolševikai jau nesibijo japonų intrigų ir jie yra gatavi stot į karą prieš įsiveržėlius. Mat, Sovietų žemė nėra Kinija, saka vienas Sovietų oficialas, — mes kitų žemių nenorime, bet ir savo nepaduosime.

Prancuzų-Sovietų apsigynimo sutartis iš paviršiaus žiurint yra ant tiek svarbi, kad dagi gali atitolint karo pavojų iš vakarų pusės. Gi iš tolimų rytų pusės jis pasilieka pakol kas ateities klausimu. Dabartiniais Japonijos sukilimo įvykiais yra suinteresuotas visas pasaulis. Tą sukilimą atydžiai seka ne tik Sovietų Rusija, jį seka taip Anglija kaip ir Suvienytos Amerikos Valstijos. Japonų imperialistams laimėjus valdžią, jų kariški manevrai tuojau pasikartos jei ne Kinijoje tai bent Sibiro link.

Klaipėdoj Bus Pastatyti Namai Viso Pasaulio Jurininkams

Beveik viso pasaulio uostuose yra įrengti patogesni namai jurininkams, kad po sunkių kelionių čia jie galėtų pailsėti ir kulturingai laisvesnį laką praleisti. Klaipėdoje irgi yra jurininkų namai, tačiau jie yra privačių asmenų laikomi, tinkamai neprižiurimi ir nepatogųs. Del to Lietuvos jurininkų sąjunga dabar nutarė Klaipėdoje pastatyti gražius namus viso pasaulio jurininkams. Manoma, kad šių namų statyba bus pradėta jau šiais metais. Juose bus patogios, lietuviškais dirbiniais įrengtos svetainės. Patys namai bus gražaus lietuviško stiliaus. Be abejo jie prisidės prie Lietuvos vardo garsinimo užsieniuose. — Tsb.

Nauja Lietuvos-Sovietų Rusijos Prekybos Sutartis

Jau dveji metai, kai tarp Lietuvos ir Sovietų Rusijos eina gyva prekyba. Lietuva perka įvairias mašinas, benziną ir kitas prekes, o Sovietų Rusija — įvairius žemės ukio gaminius ir gyvulius. Tačiau ligšiolinė Lietuvos-Sovietų Rusijos prekybos sutartis pasibaigė 1935 m. pabaigoje. Tuojau po to buvo tarp abiejų kraštų derybos naujai prekybos sutarčiai sudaryti. Dabar tokia sutartis jau sudaryta. Ji dar daugiau praplečiama. Tuo budu tarp abiejų kraštų prasidės dar gyvesnė prekyba, negu buvo ligšiol. —

Netoli Kauno Bus Statoma Galinga Radio Stotis

Lietuvos radio klausytojai dažnai nusiskundžia dabartine Kauno radio stotimi, nes iš tiesų kai kuriose Lietuvos vietose ji silpniau girdima, negu kaimyninių valstybių radio stotys. Be to, ji yra ilgų bangų, jau pasenusi ir nesutinka su šių dienų reikalavimais.

Dėl šių priežasčių, susisiekimo ministerija rengiasi statyti naują galingą Lietuvos radio stotį. Ji numatoma apie 20 kilometrų nuo Kauno. Tuo tarpu yra minimi tik Muniškiai ir Galiušiai, kaip radio stočiai tinkamos vietos.

Naujoji radio stotis bus 50 ir 100 kw. galingumo. Ji kaštuos apie 2 milijonų litų. Statybos darbus numatoma pradėti šių metų pavasarį. Naujoje radio stotyje numatoma įrengti ir trumpų bangų siųstuvą, kurio transliaciją galės laisvai klausyti visa Amerika. Be abejo šiuo siųstuvu bus gana dažnai susisiekiama su Amerikos lietuviais ir iš Kauno jiems duodama grynai lietuviška programa.

Antroji Lietuvos radio stotis-Klaipėdoje jau visiškai baigiama statyti. Ji pradės veikti vasario mėnesio viduryje. — Tsb.

Japonijos Sukilėliai Pasidavė

Tokio, Japonija. — Vienas iš rimčiausių Japonijos krizių artinosi prie galutino išsprendimo, kada sukilėliai kareiviai, kurie ką tik nenuvertė valdžios su kulkasvaidžiais, sutiko sugryžt į savo kareivines. Kada 4,000 ištikimų kareivių pulkai atmaršavo į Japonijos sostinę, sukilėliai išpildė valdžios reikalavimą, ir sutiko apleist policijos viršininkų patalpas. Emperatorius Herohito davė tą įsakymą.

Sukilėliai nužudę Japonijos premierą Okadą ir dar tris liberalų partijos valstybės vyrus, ir apsibuvojo policijos viršininkų patalpose. Kada apleido tuos murus, sukilėliai tiesiog nuėjo į valgyklas ir viešbučius, kur valgė, gėrė ir linksminosi pirma negu sugryžo į šiurkščia kareivinių drausmę. Sukilėliai neišėjo pakol negavo užtikrinimo, jog ginklai nebus atimti. Klausimas kaip sukilėliai bus nubausti paliktas tolimesniam pasitarimui. Armijos aukščiausi vadai pareiškė, kad nėra pavojaus ir daugiau kraujo nebus pralieta, nors karo stovis buvo tęsiamas.

Valdžia Turės Pasiskolyt $1,250,000,000

Washington, D. C. — Kongreso vadai ir Iždo viršininkai tarėsi su prezidentu Rooseveltu apie administracijos naują taksų programą. Kelias valandas prieš konferencijos pradžią, J. V. Iždas pranešė, kad bėgyje trijų savaičių valdžia turės pasiskolyt $1,250,000,000.

Iždo viršininkai ėjo į konferenciją pasiruošę išduot pelno apyskaitas iš įvairių mokesčių uždėjimo įnešimus ir pasakyt įstatymų įnešėjam už kiek reikės sukelt pinigų iš taksų, finansavimui ukių pašalpos programos ir karo veteranų bonusų išmokėjimo, kuriuos Iždas turės išmokėti birželio 15-tą dieną.

Yra atvira paslaptis, kad Iždas norėtų matyt didelio taksavimo įstatymą priimtą šioje sesijoje. Vienok senatas ir butas nenori tokį sumanymą remt. Viena, kad daug atstovų yra priešingi uždėt daugiau mokesčių ant valgomųjų daiktų, kita, kad artinasi rinkimai ir nori gauti balsuotojų paramą, o sunku surast mokesčių uždėjimo budą, kurį žmonės mažiausia pajustų.

Visoje Lietuvoje Bus Įsteigtos Bibliotekos

Šiuo metu švietimo ministerija svarsto visoje Lietuvoje bibliotekų steigimo klausimą. Jau nutarta dar šiais metais plačiu mastu pradėti tokių bibliotekų steigimo darbą. Iš turimų knygų atsargų galima įsteigti apie 1000 bibliotekų.

Bibliotekų steigmo reikalais rupinasi ir kulturinės Lietuvos organizacijos. Jų skyriai dabar steigia knyginėlius, kurie ateityje bus organizuojamų bibliotekų pagrindu. Miestų gyventojai organizacijų knygynėliams noriai aukoja savo turimas knygas. Netrukus manoma Lietuvoje suruošti knygų rinkliavas. Didelė dalis šių knygų eis užsienio lietuviams. Lietuvių bibliotekų įsteigimas bus didelis kulturos laimėjimas Lietuvoje. Tada kiekviena Lietuvoje išleista knyga bus prieinama plačiosioms gyventojų masėms.

Ligšiol su bibliotekų reikalais Lietuvoje buvo gana liudna. Tik didesniuose miestuose veikdavo centralinio valstybės knygyno skyriai. Kaimuose geresnių knygynėlių beveik nebudavo. Dabar šis trukumas jau bus pašalintas ir lietuviška knyga prasiskins sau kelią į didžiąsias skaitytojų eiles. — Tsb.

TIESA, APIE TARIAMUOSIUS LENKŲ "PERSEKIOJIMUS" LIETUVOJE

Paskutiniuoju metu lenkai užsieniuose paskleidė visą eilę nusiskundimų del tariamų lenkų mokyklų mokytojų persekiojimų Lietuvoje. Lenkai savo prasimanymuose tvirtina, kad 30 lenkų mokyklų mokytojų laikoma Lietuvos kalėjimuose, kad didelė mokytojų dalis yra ištremta į kitus apskričius ir t.t. Taip pat nusiskundžiama ir lenkų kulturinių organacijų narių suiminėjimu. Nurodoma, kad esą suimta 17 lenkų švietimo draugijos Ukmergėje narių.

Pasiteiravus rimtose ir atsakingose Lietuvos įstaigose, buvo patirta, kad šios užsieniuose lenkų skleidžiamos žinios yra visiškai pramanytos. Nei lenkų mokyklos, nei kulturinės organizacijos Lietuvoje nėra persekiojamos. Lenkų tautybės piliečiai Lietuvoje naudojasi visomis įstatymais numatytomis lengvatomis, lygiomis su kitomis tautinėmis mažumomis. Jeigu kai kurie lenkų tautybės Lietuvos piliečiai buvo suimti, tai ne del to, kad jie butų lenkai, o už prasižengimus valstybės įstatymams.

Ankščiau pažymėtuose lenkų nusiskundimuose nurodoma, kad Ona Bukauskaitė 1935 m. lapkričio 17 d. Vilkaviškio Karo komendanto nutarimu yra ištremta į Panevėžio miestą už tai, kad mokytojavo slaptoje lenkų draugijos "Pochodnia" mokykloje. Vištytyje Tadas Jankevičius, lenkiškų organizacijų instruktorius, gyvenęs Ukmergėje, 1935 m. lapkričio 13 d. Ukmergės komendanto nutarimu, yra ištremtas į Raseinių apskritį, Betygalos valsčių (jo kilimo vieta) už agitaciją prieš Lietuvą ir visuomenės kiršinimą įvairiais gandais apie lenkų greitą atėjimą Lietuvon. Mykolas Buivydas, gyvenąs Čėkiškės valsčiuje, 1935 m. gruodžio 11 d. Kauno komendanto nutarimu nubaustas dviem savaitėm arešto už agitavimą gyventojų neleisti vaikų į lietuviškas mokyklas. Už tokį pat nusižengimą Kauno komendanto nubaustas viena savaite arešto ir kitas Čekiškės valsčiaus gyventojas Juozas Pacevičius.

Pažymėtina, kad ryšium su varoma Lenkijos propoganda, 1935 metais, Lietuvoje lenkai buvo suruošę visą eilę slaptų susirinkimų; 1935 m. vasario 17 d. Kėdainiuose, 1935 m. gegužės 19 d. Urniežių kaimo, Dotnuvos valsčiuje, 1935 m. lapkričio 17 d. Kauno priemiestyje — Vilijampolėje ir eilė kitų.

Tačiau, jeigu už prasižengimus įstatymams ir yra Lietuvoje suimtų lenkų tautybės Lietuvos piliečių, tai nei šių suimtųjų skaičius, nei suėmimo priežastys neatatinka lenkų skleidžiamų užsieniuose žinių. Tos žinios yra eilinis lenkų prasimanymas, turįs tikslo pasaulio viešąją nuomonę nustatyti prieš Lietuvą, arba pateisinti pačių lenkų persekiojimus lietuvių okupuotoje Lietuvoje. Tsb.

Valdžia Pagrobė Lietuvio Milijonieriaus Auksą

New York, N. Y. — Lietuvis milijonierius, Zelik Josefowitz per telefoną iš Šveicarijos kovojo už sugrąžinimą dešimts tukstančių po $20. auksinių pinigų, kuriuos Slaptosios Policijos agentai pagrobė antradieny. Auksas dabar yra vertas $338,000. Josefowitz yra pasiryžęs kovoti už turto sugrąžinimą iki J. V. Aukščiausiojo Teismo.

Slaptoji policija ieško daugiau Josefowitz turto, su tikslu konfiskuoti, jeigu valdžia jį baustų už sulaužymą aukso uždraudimo įstatymo, kuris įėjo galėn 1933 metuose. Josefowitz čia turi slaptą agentą. Yra gandai, jog Josefowitz ir jo šeimyna laiko apie $2,000,000 New Yorko bankuose. Slaptoji policija surado, kad Josefowitz turi $273,000 jo vardu įdėta Central Hanover Bank and Trust Co. banke.

Teisininkai, kurie gina milijonierių, pareiškė, įteikdami prašymą teisėjui Pattèrson atšaukt pagrobimą ir sugrąžint auksą, esą prezidento Roosevelto įsakymas pagrobt svetimšalių auksą buvo nelegališkas. Taipgi pareiškė, kad Josefowitz nėra nė Jungtinių Valstijos gyventojas nė pilietis, tai šioji šalis neturi teisės traukt Josefowitz atsakomybėn.

Jau 10.958 Lietuvos Savanoriai Aprupinti Žeme

Lietuvos kariuomenės kurėjai — savanoriai, kurių pasiryžimu ir aukomis apginta Lietuvos nepriklausomybė, jau eilė metų, kai aprupinami žeme. Vien tik 1935 metais 349 savanoriai kurėjai ir jų šeimos buvo aprupinti žeme ir pašalpomis. Gi nuo 1920 m. ligi šių metų pradžios žeme ir pašalpomis jau aprupinta 10.955 savanoriai — kurėjai ir jų šeimos. Ligšiol žemės ir pašalpų dar negavo 82 kurėjai — savanoriai, 6 žuvusių savanorių šeimos, 75 mirusios savanorių šeimos ir 19 žuvusių karių šeimų.

Lietuvos savanoriams — kurėjams žemė duodama iš taip vadinamo žemės fondo. Ši fondą sudaro iš dvarininkų paimtos žemės. Ligšiol savanoriams kurėjams iš žemės fondo duota apie 150.000 ha. žemės.

Lietuviškos Filmos Užsienio Lietuviams

Lietuvos kino kronikoms gaminti Kaune yra įsisteigusi bendrovė "Musų Lietuva". Ligšiol ji gamindavo tik paprastas kronikas ir nufilmuodavo vieną kitą didesnį įvykį — šventes, iškilmingus susirinkimus ir pan. Tačiau šiais metais "Musų Lietuva" jau pradės gaminti ir garsines filmas. Dabar joms gaminti perka aparatą, su kuriuo bus filmoje įamžinta visa Lietuva — istorinės vietos, piliakalniai, gražiosios vietos, stambesnės upės, ežerai ir t.t.

Nesenia kelios užsienio filmų bendrovės kreipėsi į "Musų Lietuvos" bendrovę, prašydamos joms atsiųsti lietuviškų filmų. Dalis filmų jau nusiųsta. Jos dabar rodomos Anglijoje, Prancuzijoje, Italijoje, Čekoslovakijoje ir Austrijoje. Netrukus lietuviškos filmos bus pasiųstos ir į Pietų Ameriką bei kitas valstybes, kuriose gyvena daugiau lietuvių. Musų tautiečiai, kurie daug metų nematė Lietuvos, dabar nors filmoje galės pamatyti savo gimtąjį kraštą ir prisiminti miškus, ežerus, upes ir kitas brangias vietas, prie kurių prabėgo jų neišdildoma jaunystė.

AMERIKOS LIETUVIO SPAUSTUVĖJE ATLIEKA VISOKIUS SPAUDOS DARBUS

RADIO KONCERTAI LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS GARBEI

Radio koncertų Lietuvos 18-os metų nepriklausomybės paminėjimui praeito 16 vasario Amerikoje buvo daugel vietų. Čia pažymėsime, kad radio programoje, kurią perdavė Columbia Broadcasting System Amerikai ir Lietuvai, dalyvavo ir Lietuvos Įgaliotas Ministeris, P. Žadeikis, kuris iš Vašingtono pasakė sekančio turinio prakalbėlę:

"Our American Friends, Ladies and Gentlemen,

"On the occasion of the 18th Anniversary of the Independence of Lithuania, it gives me great pleasure to greet you on behalf of the Lithuanian people, who, together with their neighbors the Latvians and Estonians, are building permanent peace among the Baltic seacoast and are successfully combating destructive forces of economic depression.

"In a comparatively short time, Lithuanians have achieved results in cultural and economic fields of which they are justly proud, and, notwithstanding the deplorable loss of the capital city, Vilnius, in 1920, are happy and determined in every possible way to contribute its share to the world's efforts for peace, goodwill and general welfare.

Before addressing my homeland in Lithuanian, I wish to express my profound gratitude to the Columbia Broadcasting System for making this broadcast possible."

"Alio Lietuva,

"Ačiu Čikagos lietuvių patrijotiniam sumanymui ir Columbia patarnavimui, jačiuosiu didžiai laimingas ir giliai sujaudintas galėdamas pirmu kart radio bangomis perduoti skaitlingos Amerikos lietuvių kolonijos ir savo nuoširdžiausius linkėjimus brangiai musų Tėvynei, Lietuvai, susilaukusiai 18-os metų nepriklausomybės sukaktuvių: Sveika jaunoji Lietuva, sveikas p. Prezidente! Lietuviškoji išeivija, ištikimas ir nuoširdus Lietuvos tautinio atgimimo ir nepriklausomybės kovų talkininkas, šiandien drauge su jumis džiaugiasi sunkaus darbo vaisiais, kurių apsčiai matoma visose Lietuvos gyvenimo šakose; ypatingai amerikiečiams imponuoja Lietuvos politinis ir ekonominis atsparumas prieš išorinius spaudimus ir sugebėjimus rasti išeitį iš ekonominės depresijos pavojų. Išeivija liudi dėl Vilniaus krašto brolių likimo ir yra pasiryžusi ir toliau savo gimtinę ir tėviškę remti moraliai ir materialiai, kaip yra rėmusi praeityje. Amerikos išeivija davė Darių, Girėną ir Vaitkų, kurių didvyriški žygiai išaukštino Lietuvos vardą. Išeivija, budama lojali savo naujai pasirinktai tėvynei, trokšta išlikti lietuviška ir nori buti gyvuoju tiltu tarpe savo senosios ir naujosios tėvynės ir todėl geidžia nuolatinių ir stiprėjančių kulturinių ryšių su Lietuva.

"Malonu pažymėti, kad Lietuvos nepriklausomybės šventę Amerikoje šiemet mums padeda švęsti ir Amerikos visuomenė: Maryland'o štate, Baltimorės mieste, ypatingu budu, pirmu kart oficialiai pagerbiama Lietuvos Nepriklausomybė. Skubu ten nuvykti, nes ten drauge su p. gubernatorium ir didele lietuvių minia tikimės išgirsti Lietuvos Prezidento žodį ir jubilėjinę radio programą iš Kauno. Taigi, sudiev Lietuvai ir Kaunui, likite sveiki!"

Šios programos meninę dalį parupino p. A. Vanagaitis iš Čikagos. Nors programa buvo trumpa (15 min.) bet techniškai ir meniškai yra skaitoma pavykusi. Pasiuntinybei teko jau girdėti iš įvairių pusių tai programai daug komplimentų.

Radio programa iš Kauno, kurią perdavė National Broadcasting Company, techniškai ir meniškai turėjo Amerikoje nelygaus pasisekimo: vienur geriau, kitur blogiau; matomai oro sąlygos buvo nepalankios. Nors buvo laukiama p. Respublikos Prezidento kalbos, bet jos Amerikiečiams nebeteko išgirsti, nes prakalba ir himnas buvo nukelti į programos galą, kuris jau nebetilpo į sutartą 30 minučių laiką, skirtą Amerikai. Gaila Amerikiečiams teks laukti kitos progos, kad išgirsti Lietuvos Respublikos viršininko balsą.

Lietuvos Pasiuntinybės Informacijų Skyrius,
Washington, D. C.

Philadelphia, Pa.

VASARIO 16-TA DIENA

Lietuvių Krikščionių Sąryšis surengė labai iškilmingą Lietuvos Nepriklausomybės sukaktuvių paminėjimą, vasario 16-tą dieną. Iš ryto, kun. Ignacas Valančiunas, Šv. Kazimiero parapijos klebonas, atlaikė sumą, atnašavo šv. mišių auką žuvusiems kovoje už Lietuvos laisvę. Klebonas pasakė reikšmingą pritaikytą tai dienai pamokslą, sujaudino žmonių širdis ir prašė, kad visi melstusi ne tik už Lietuvos žuvusius, bet ir jos darbuotojus bei vyriausybę, kad Dievo pagelba Lietuva išlaikytų laisvę nuo priešų.

Tą pačią dieną, apie aštuntą valandą vakare, Šv. Jurgio bažnyčios žemutinėje svetainėje įvyko patriotiškos prakalbos. Susirinko nedidelė žmonių minia — galėjo buti apie porą šimtų. Blogas oras sulaikė daug žmonių. Kun. J. Čepukaitis, vietikalbą. Kalbėjo taipgi sekantienis klebonas, pasakė įžanginę ji: klebonas kun. I. Valančiunas, tikras Lietuvos patriotas; graborius P. A Užumeckis, kurs prisiminė apie a.a. Dr. J. Basanavičių ir jo nuopelnus; kun. P. Batutis; gerb. kleb. kun. I. Zimblys; p. Kazys Dryža, kurs pastebėjo žinias iš "Trimito", Šiaulių Sąjungos leidžiamo žurnalo ir "Amerikos Lietuvio" apie okupuotą Vilniaus kraštą ir ten vargstančius lietuvius ir jų vaikučius, kurie yra lenkų persekiojami. Kazys Dryža ragino visus pirkti Vilniui Vaduoti sąjungos pasus ir ženklelius. K. Dryža baigęs kalbą, tuojaus stojo į darbą pardavinėti ženklelius ir pasus. Jisai išpardavė jų už $9.70, gi panelės O. Unguraitė ir N. Monkeliuniutė pardavė už $5.00. Išviso pasų ir ženklelių parduota už $15. Daugiausia pirko kun. I. Valančiunas, už $2.35; kun. Martusevičia, už $1.35; kun. P. Batutis už $1.00 ir K. Dryža už $1.00.

Po pertraukos, Šv. Jurgio parapijos choras padainavo labai gražiai, vadovaujant vietos vargonininkui p. Reimundui Adomaičiui. Pats chorvedis R. Adomaitis, pianu pritariant panelei Marijonai Paulaikiutei, sudainavo solo labai gerai. Pabaigoje kalbėjo gerb. klebonas kun. Dr. Juozas Končius, iš Mt. Carmel, Pa. Reikia pažymėti, kad gerbiamas svečias labai įdomiai papasakojo apie Lietuvos padėtį, tik gaila, kad del laiko stokos kalbėjo trumpai. Kalbėtojas paprašęs visų sustoti, buvo minutės tyla žuvusių už tėvynės laisvę pagerbimui. Buvo vienbalsiai priimta rezoliucija, atsišaukimas į Lietuvos vyriausybę. Šv. Jurgio choras pradėjo programą Amerikos hymnu ir baigė Lietuvos hymnu. Užsibaigus programai, įvyko pasilinksminimas — šokiai. Visi dalyviai, išsiskirstė namon įgyję daug malonių įspudžių. "Balandėlis"

Hartford, Conn.

Žinios iš lietuvių veikimo. Laukiamas svečias "Musų Vilniaus" žurnalo Redaktorius V. Uždavinis. Lietuvos Vyčių 20 m. Sukakties Paminėjimas.

Vietos lietuvių veikimas šiame žiemos sezone buvo aktualus. Bėgyje pastarų trijų mėnesių buvo surengta keletas įspudingų pramogų, k.t. balių, sceniškų veikalų perstatymų, pasilinksminimo ir sporto vakarų. Rengime pramogų daugiausia pasižymėjo Lietuvių Moterų S-gos kuopa, Jaunų moterų klubas, L.D.K. Vytauto Draugija, Šv. Jono Draugija, pastaruoju laiku ir SLA. 124 kuopa pradėjo veikti ir pasisekimus turėti, gauti ir pelno iš rengiamų pramogų. Taipgi, reikia pastebėti, kad SLA. 14 kp. dabar padėtis normali, narių santykiai geresni, nes Vitaičio-Gegužio buvusi oligarkija jau pašalinta iš Susivienijimo, tatai jų gizeliai, arba kaip tuli nariai sako: "leitenantai" J. Sekys, G. Levišauskas ir kiti pasitraukė iš kuopos valdybos, su jų pasitraukimu išnyko ir nuolatiniai "liarmai". Dabarti nė SLA. kuopos pirm. p. Misiunienė gražiai vairuoja kuopos vairą, jai pagelbsti p. Čelkonienė, p Dzikas ir kiti valdybos nariai. Gi kuopos iždą senoji valdyba paliko ne tik tuščią, bet dar su skolomis, nepaisant to, kad kuomet tie šalininkai užėmė kuopos viršaičių pareigas 1933 m. iždė rado virš 200 dolerių.

VVS. NARIAI LAUKIA SVEČIO IŠ LIETUVOS

Vietinio Vilniui Vaduoti S-gos skyriaus nariai pastarame savo susirinkime įvykusiame vasario 13 d. nutarė rengtis prie sutikimo atvykstančio iš Lietuvos svečio, VVS C. K. nario ir buvusio "Musų Vilniaus" žurnalo redaktoriaus p. Vinco Uždavinio, kuris šiomis dienomis išvyksta Amerikon Vilniaus Vadavimo Sąjungos reikalais.

Kad praktiškai pasiruošti sutikimui svečio, išrinkta komisija iš gerb. vietos moterų veikėjų, ponių Mančiunienės, Alijošienės ir Giedraitienės, kurios rupinsis surengimu tinkamo benkieto garbei p. V. Uždavinio.

LIETUVOS VYČIŲ ŠAUNUS BALIUS

Vietos Lietuvos Vyčių 6 kuopos nariai šventė 20 metų sukaktį. Kadangi L.V. kuopai sukako 20 metų nuo įsisteigimo, tatai sukaktis gražiai paminėta. Svečių susirinko nemažas skaičius, kaip Lietuvos Vyčių kuopos nariai — jaunimas, taip jiems simpatiškai gražioje nuotaikoje iškilmingai paminėjo 20 metų sukaktį iš savo nuveiktų darbų del tautos ir bažnyčios labo.

Laike benkieto programos buvo keletas kalbėtojų, kuriuos benkieto programo vedėjas p. Edvardas Mančiunas perstatė, pasakė sukakčiai atatinkamas kalbas; kalbėtojų tarpe buvo ir miesto Majoro atstovas, aldermonas p. John Mackey, kuris pasakė įspudingą kalbą. Kalbėjo kleb. kun. J. Ambotas ir kun. M. J. Ražaitis, taipgi, visi buvusieji L. V. kuopos pirmininkai, Visų kalbos buvo žingeidžios ir daug malonių iš praeities atsiminimų suteikė klausytojams.

Muzikalį programą atliko Šv. Cecelijos choristai ir solistai kuriems pianu akompanavo p. V. Burdulis. Reikia pastebėti, kad vietos Lietuvos Vyčių 6 kuopos nariai veiklus, ypatingai aktingai dalyvauja sporto srityje, pasižymėjo vyrų ir merginų krepšesvaidžio jauktai. Kuopelė gerai gyvuoja, turi savo klubą, jaunimas ten tankiai susirenka ir linksmai laiką praleidžia. Tenka pastebėti, kad musų Vyčiai greta sporto, nemažai veikia ir scenoje, lošia dramatiškus veikalus, kaip kurie yra padarę nemažą pažangą meno srityje.

"BIRTHDAY" SUKAKTIS

Žymi musų jauna choristė, p-lė Alenutė Vaitekunaitė, kuri pastaruoju laiku tapo populiari solistė, bažnyčioje laike mišių gieda solo, chore aktuali darbininkė, šiomis dienomis laimėjo dovaną, kurią choristai jai įteikė: Vasario 20 d. iškilmingai su savo draugais šventė 23 metų sulaukimo sukaktį. "A. L." reporteriui netikėtai teko dalyvauti ir "birthday" tortą valgyti, Alenutės pagamintą.

"A. L." Reporteris X.

Brooklyn, N. Y.

L. MENO TEATRO SUSIRINKIMAS

Šio mėnesio 20 d. 8:00 v. v. Piliečių Klube įvyko L. M. Teatro mėnesinis susirinkimas. Nariai skaitlingai atsilankė ir susirinkimo metu galėjai kiekvieno veide aiškiai matyti tvirtą pasiryžimą dirbti L.M.T. scenos darbe. Raštininko protokolas priimtas. Komisija išdavė raportus del suvaidinimo dramos "Lietuviai, Pabuskite" kitose kolonijose. Del įsivyravusių šalčių vaidinimo maršrutas yra kiek sulaikomas. Pasirodo teks aplankyti šias vietas: Bostoną, Philadelphiją, New Haven, Ansonia, Bridgeport, Conn.; Amsterdam, N. Y.; beto tikimasi suvaidinti ir Newark, N. J. Veikalo suvaidinimas Maspeth, L. I. paskirtas gegužės 17 dieną, Klasčiaus salėje.

Pirmininkas pridavė L. Meno Teatrui gražiai sutvarkytą knygų sąrašą. Pasirodė jų turime nemažas skaičius. Liko peržiurėtos knygos—fotos gautos iš Lietuvos Valstybės Teatro. Išrinkta komisija iš Vikt. ir Vyt. Raudonaičių ir A. Baniulio del gavimo papigintomis kainomis pirkti postiumus ir perukus. Nuosavų kostiumų L. M. Teatras jau ir dabar turi nemažą skaičių. Išduoti raportai del įvykusių keletą praeitų parengimų rodė gražias ir džiuginančias išdavas.

Pasirodė, kad daugumas narių tvarko ir didina L. Meno Teatro veiklos albumus. Į L. M. Teatro narių eilės įstojo scenoje pasižymėjusios panelės: Marcinkevičiutė, Kanaporiutė ir p. Navikas.

Del gražiai pavykusios vasario 13 d. "Valentine" pasilinksminimo — komisija gavo pagyrimų. Taip pat susilaukta pagyrimų iš atsilankiusių svečių, kad L. Meno Teatro nariai labai draugiški ir moka nuoširdžiai linksmintis. Susirinkimas baigtas gana vėlai ir pakeltoje nuotaikoje.

E. B.

Vaikų Teatras Njujorke

Njujorke priskaičiuojama milijonas penki šimtai tukstančių mokyklinio amžiaus vaikų, o tuo tarpu Njujorke iki šiol nėra nė vieno nuolatinio teatro, kuris aptarnautų jų reikalus. Nėra scenos, kurioje butų statoma tam tikri kuriniai vaikams — komedijos, pantomimos, dramos — be prieskonio to, ką suaugusieji gali žiurėti ir klausyti be žalos, bet kas nenaudinga, arba net kenksminga vaikams.

Susiorganizavusis nesenai "Amerikos Vaikų Teatras" stato sau tikslą užpildyti šią spragą.

Teatras mano duoti sezono bėgyje nuo trijų iki penkių pjesių, kinematografo seansus ir eilę koncertų, skirtų liaudies muzikai ir šokiams, (įvairių tautybių).

Sezonas atsidarė pačioje spalių mėnesio pradžioje su fantastiška komedija "Kiniška Lakštingala", parašyti pagal garsiąją to paties vardo Andersено pasaką.

Teatro priešakyje yra žinomas rusų režisierius ir baletmeisteris Lazaris Halpernas, atvykęs į Ameriką prieš du metus kviečiant Roksi pastatyti Skriabino sonatą atidarant Radio City music Hall (Radio Miesto Muzikos Salės). Nežiurint savo jaunumo, Lazaris Halpernas turi didelį prityrimą organizuojant teatrus vaikams ir valdant juos. Jis aktyviai dalyvavo Valstybinio Vaikų Teatro Maskvoje vadovybėje (1919 — 1923 metais), suorganizavo ir vadovavo vaikų teatrus Leipcige ir Diuseldorfe (1924 — 1929). Nuo 1929 m. ir iki savo išvažiavimo į Ameriką Halpernas buvo Valstybinės Operos Kelne baletmeisteriu.

Amerikos vaikų teatras yra visumeniška organizacija, globojama žymių pedagogų, visuomenės veikėjų, dailininkų artistų ir muzikantų. Garbės pirmininku yra Njujorko miesto burmistras Fiorello LaGvardia

Teatras perstatomas Kosmopoliten Teatre, Kolumbus Serkl (Kolumbo Rate).

Kad ir lietuvių muzika ir šokiai patektų į tą teatrą, reikia tik pačių lietuvių veikimo, nes Amerikoje visiems panašus dalykai yra prieinami.

Arėjas Vitkauskas

AMERIKOS LIETUVIO AGENTURA
PARDUODA LAIVAKORTES
– ir –
SIUNČIA PINIGUS
į Visas Pasaulio Dalis

Prirengia Sugrįžimui Leidimus (Re-Entry Permits). Suieško Laivų Vardus, Kuriais Atkeliavot Amerikon. Prirengia Pasportus, Vizas, Keliaujant į Bile Kurią Šalį. Išaiškina Apštį Persiuntimui Daiktų Lietuvon.

Taipgi mes parupinam visokius palikimų bei paveldėjimo dokumentus su notaro antspauda ir Lietuvos Konsulato patikrinimu. Turėdami bile ką iš čia sužymėtų reikalų. kreipkitės į Amerikos Lietuvio agenturą ji jums sąžiniškai visame kame patarnaus.

AMERIKOS LIETUVIO AGENTURA
14 Vernon Street — Worcester, Mass

Clinton, Indiana

KELETA LIETUVIŲ MIRĖ

Į trumpą laiką, išmirė keletą vietinių lietuvių. Prieš vieną mėnesį, mirė Antanina Bužinskienė, 42 metų. Velionė paliko savo vyrą, dvi dukteri ir sunų, dideliame nuliudime. Dar kitos dvi mirtys įvyko vienoje šeimynoje. Paskui B. Pečkaitis, 29 metų amžiaus, buvo užmuštas ant vietos anglių kasyklose. Jisai buvo savo jauno draugo laidotuvėse, dvi savaiti prieš mirtį. Velionis buvo vedęs tik keturis mėnesius, gi paliko savo tėvus ir gimines dideliame nuliudime.

Jonas Skinderis

Blanford, Indiana

ŽINUTĖS

Šis yra angliakasių miestelis prie Illinois valstijos rubežiaus. Tarp įvairių tautų, gyvena penkios lietuvių šeimynos ir keli pavieniai. Seniau gyvendavo daug daugiau lietuvių, bet kada anglių kasyklos užsidarė, didžiuma išvažinėjo kitur.

Vasario 15-tą dieną, po operacijos mirė Teodoras Misevičius, apie 60 metų senumo. Velionis paliko dideliam nuliudime savo žmoną Zuzaną, tris dukteris, sunų ir brolį Augustą Chicagoje; taipgi švogerį Jokubą Petrauską, Blanforde.

J. Skinderis

New York, N. Y.

LIETUVIŲ KONCERTAS

Vasario 2 d. New Yorko Lietuvių parapijos įvyko metinis koncertas — balius vadovaujant varg. J. Liubinskui. Koncertas prasidėjo 7-tą val. vakare.

I. Programą išpildė: S ir R. Stankevičaitės sudainuodamos solo, duetą, taip pat pašoko balerinų šokius, akompanuojant paneliai E. Boris.

II. Mažamečių mergaičių choras sudainavo "Svyruonelis", "Lietuva Brangi" ir "Plaukia Nemunėlis", vadovaujant varg. J. Liubinskui.

III. Duetą "Mudu du Broliukai" sudainavo F. Vaičelis ir J. Sortauskas, akompanuojant panelei Vaičelytei.

IV. Duetus "Plaukė Nemunėlis" ir angliškai "Beautiful Ohio" sudainavo p-lės E. ir P. Boris, akompanuojant p. E. Boris.

V. Parapijos choras sudainavo: "Tykiai Nemunėlis Teka", "Jaunimo Giemė" ir "Kur Bėga Šešupė", vadovaujant varg. J. Liubinskui.

VI. Solo sudainavo J. Kaminskas "Volga Boat Song" ir "Sylvia".

VII. J. Galkauskas (Gail) iš Elizabeth, N. J. sudainavo: "I Love Life", "Aš Bijau Pasakyt" ir "Dul Dul Dudelė", akompanuojant P. Turko.

Svečių buvo iš Bayonne, N. J., Elizabeth, N. J., Newark, N. J., Brooklyn, N. Y., ir Maspeth, N. Y. Viso apie 300.

Rep.

Philadelphia, Pa.

LIETUVIŲ PAŠALPINO KLUBO VEIKIMAS

Lietuvių Pašalpinis Klubas, 928 E. Moyamensing ave., gyvuoja labai gerai. Vasario 9-tą dieną, šis klubas laikė mėnesinį susirinkimą. Nariai svarstė gana svarbių reikalų kaip išmokėjimų sutvarkymą. Nors ir graniams, taipgi pomirtinių mokėjimų sutvarkymas. Nors ir graboriai suteikė liudijimus, nebuvo kaikurių mirusiųjų galutinio įrodymo, todel klubas, kaip valdyba, taip ir nariai nutarė sulaikyt tokius mirties pašalpų išmokėjimus, kol nebus pristatytas liudijimas iš miesto vyriausybės. Klubas ima šį atsargumą, kad nebutų pareikalauta išmokėjimas antrą kartą. Klubo inspektoriai savo raportuose pareiškė, kad tvarka rupestingai prižiurima ir fanansai gerėja.

Vienas tik nemalonumas paaiškėjo — klubas buvo apvogtas. žuvo radio, "registeris", pinigų ir cigarų. Po ilgų svarstymų, išklausus klubo prižiurėtojo p. K. Gelažiuno paaiškinimą, klubas padarė tokią išvadą: klubas apsiėmė padėt sugražint dingusius daiktus, bet už pinigus $45.00 turi atsakyt pats prižiurėtojas, užtai jis pinigus laikė sigarų dėžėje, kuri buvo sykiu išnešta. Vagystė buvo pranešta policijai ir eina tyrinėjimai.

Aštuoni nauji nariai prisirašė prie klubo, tarp kurių ir dak. Albertas Mickunas vietinis dentistas. Klubas didėja narių skaičiuje, finansuose ir veikloje. Klubas labai gerai gyvuotų, jeigu kaikurie nesunkiai sergantieji ligoniai neišnadotų iždą. Kaikurie ilgina ligą ir traukia ilgą ligos pašalpą. Klubo nariai turėtų susiprast ir nedaryt skriaudos.

K. Dryža

VALGIŲ GAMINIMO IR NAMŲ PRIŽIURĖJIMO KNYGĄ JAU SPAUSDINAMA

Tai bus jau iš eilės šešta laida šitos knygos atspausdinta. Šį sykį bus dapildyta kai kuriais skanumynų ir gerymų receptais. Duokit užsakymus tuojau. Knyga bus gatava dėl siuntinėjimo apie vidurį šio mėnesio. Kaina $1.00.

AMERIKOS LIETUVIS
14 VERNON ST. — WORCESTER, MASS.

V. M. ČEKANAUSKAS

PO DVIDEŠIMT DVEJŲ METŲ

Pasimatymas Mano su sergančia Vilniaus Lietuvių Veikėja

Ačiu, Dr. Alseikai už patarimą, nes jam belydint mane as aplankiau seną Vilniaus lietuvių veikėją, dabar jau mirusią, a.a. Emiliją Vileišienę mirties patale guinčią. Kuomet pasiekiau as jos butą, labai nusistebejau ir susijaudinau as radau ją verkiančią. Ji verkė iš džiaugsmo sulaukus iš tolimo krasto savo viengenčio svečio. Esu nesentimentališko budo žmogus, ne vienas man pasake kad turiu akmeninę širdį, bet matydamas verkiančią ir besiskundziančią senelę Vilniaus lietuvių veikėją, aš susijaudinau nes mačiau per jos senus raukšletus pageltusius veidus riedančias gailias ašaras! Radau ją, galima sakyti tamsiam ir tvankiam rume be tinkamos ventiliacijos gyvenančią, vienos tarnaitės globojamą, visų pamirštą ir apleistą.

A.a. Emilija Vileišienė daugeliui Amerikos lietuvių pažįstama nes keli metai atgal ji lankėsi Amerikoje, rinko aukas Vilniaus lietuvių našlaičių prieglaudoms. Senelė visą savo gyvenimą dirbo lietuviams ir Lietuvai, kaipo inteligentė, ji galėjo susitaupinti turto del savo žinos senatvės ir juodų dienų, bet nesusitaupė nes ji dirbo tautinį, labdaringą ir neapmokamą darbą.

Prieš karą ji kovojo su rusais žandarais ir nekartą kalėjime pasėdėjo už lietuviškus darbus, karo mete kovojo su vokiečių okupacijos valdininkais ir karo vadovybe gindama lietuvių reikalus ir jų teises, vėliau kovojo ligi paskutinės savo gyvenimo valandos su atejunais lenkais. Dėka jos pastangomis dabar Vilniaus lietuviai turi nors vieną savąją Šv. Mikalojaus bažnytėlę. Kaipo nuoširdi katalikė ir lietuvė, ji nebijojo pasimatyti su lietuvių ėdiku vyskupu Jalbrzykowskiu ir pareikalauti nuo jo palikti bent vieną lietuviams bažnyčią. Vėlionė Emilija Vileišienė dirbo tautai ir bažnyčiai ligi užmerkė savo akis.

Esu visų savo draugų ir paties Vilniaus lietuvių vado pamiršta, — aiškino ji verkdama. Tik vienas Dr. Alseika mane lanko, lygina ir gydo. Kiti mūsų vadai rupinasi tik savo asmeniškais reikalais ir asmeniška gerove. Šitaip jie supranta artimo meilę ir domėjasi savo draugo ligoje likimu!.. Skundėsi ši senelė buvusi p. Stašio ir katalikų gera prietelka ir jų partijos žymi veikėja. Aš stebėjausi jos nusiskundimais.

Aš jau nepasikelsiu iš šios ligos, — sakė ji, — baigiu savo gyvenimo dienas ir vargus už dienos kitos manęs jau nebus, atsiskirsiu su šiuomi pasauliu ir Vilniaus lietuviais su našlaičiais ir studentais, kuriuos auginau ir mokinau, — kalbėjo ji verkdama. Mudu su Dr. Alseika negalėjom nesijaudinti, girdėdami jos tokius žodžius nusiskundimus savo draugais ir likimu.

Taip, mielas sveteli, p. Čekanauske, butų lengva man skirtis su šiuom pasauliu ir Vilniaus lietuviais su musų sostine, jeigu Vilnius butų laisvas, jei lietuviai butų laisvi. Palikčiau vilniečius be ašarų. Bet negaliu buti rami, žinodama jų likimą ir skandalingą padėtį. Negaliu džiaugtis ir girti Vilniaus lietuvių vadų ypatingai p. Stašio, kuriam labiau rupi vadovybė del asmeniškų jo interesų, negu del gerovės vargstančių Vilniaus lietuvių.

Tai skaudūs kaltinimai ir nusiskundimai senelės p Stašio atžvilgiu. Mes raminom ją ir sakėm kad ji pasveiks, dar galės pamokyti Vilniaus lietuvius ir jų vadus, kad dar pagyvens ir gal sulauks Vilniaus išsilaisvinimo bet ji pakratė galvą ir sunkiai atsidusus tarė: ačiu labai už simpatiją jusų ir raminimą manęs, bet aš žinau, kad jau nepasveiksiu ir ilgai negyvesniu. Prašė ji manęs kad aš nuvažiavęs į nepriklausomą Lietuvą jos skundus išpasakočiau Lietuvos Respublikos Prezidentui, p. A. Smetonai ir jei pasitaikytų proga, kun. Mironui, p. Stašio giminaičiui. Pasakyk jiems viską ką matei ir girdėjai Vilniuje jie turi žinoti ir rodą daryt, kad pašalinti p. Stašį iš vadovybės, nes jis nekompetentiškas užimti vadovybę Vilniaus mieste ir krašte.

Atsisveikinau su šia senele, palinkėjau jai pasveikti ir pažadėjau, kad jos prašymą išpildysiu pranešiu Lietuvos Prezidentui p A. Smetonai viską ką girdėjau ir mačiau ,ypatingai pasakysiu jos nusiskundimus. Bet dėja, pasiekęs nepriklausomą Lietuvą, nors ir teko man buti pas Prezidentą p. Smetoną jo rumuose bet neturėjau progos pranešti mano įgytus Vilniuje ir jo krašte įspudžius bei vėlionės E. Vileišienės skundus. Tačiau aš neabejoju, kad prezidentui nebutų žinoma Vilniečių padėtis ir jų vado p. Stašio veikla.

Turėjau gerų ir blogų įspudžių Vilniuj budamas. Girdėjau nusiskundimus p. Stašio ir jo kolegų vadovybe ne tik Vilniaus mieste lietuvių eilinių veikėjų, inteligentų, mokytojų ir studentų bet teko tai patirti ir Švenčionyse bei kaimuose nuo to krašto mokytojų ir studentų. Gaila ir pikta darosi girdint tokius skundus. Aš bandžiau pasimatyti su p. Stašiu, maniau gal galėsiu bent kiek pasikalbėti su juo ir no jo patirti šį bei tą; maniau, kad gal jis turi rimtus argumentus pateisinimui savo elgėsio, bet dėja, nemačiau jo, nes jis buvo išvykęs atostogauti, gyveno savo ukėje, provincijoj.

Nenoriu buti kritiku ir smerkėju p. Stašio, tačiau negaliu nutylėti nepasakęs vilniečių nusiskundimus ir jo vadovybės nepraktiškumus, jo i š d i d u m ą ir siauraprotystę k a i p o visuomenės vado. Negaliu aš netikėti tiems nuoširdiems vilniečiams, taipgi, a.a Emilijai Vileišienei, negaliu džiaugtis ir pagirti p. S. Stašio vadovybę, nes skundai vilniečių įtikino mane, kad jis pagyrimo ir pagarbos nėra vertas.

Praleidau Vieną Dienelę Trakuose, Pavalgiau Trakų Žuvų, Mačiau Prabočių Pilį

Trakai, garsieji Trakai, kas jų nežino, įdomių apie Trakus padavimų negirdėjo? Trakai senovėje visoj Europoj ir Azijoj buvo žinomi, nes Trakai tais žilos senovės laikais Lietuvos sostinė buvo. Pirmu kartu aš mačiau gražius Trakus, kunig. Gedemino, Keistučio ir Vytauto pilies griuvančias sienas. Bet dėja, dabar Trakai tai pamirštas visam pasauly miestelis, retas kuris pasaulio žmogus, turistas į Trakus užkliuva, dabar Trakai tik lenkų lankomi vasaros laiku.

Senovėje Trakai lošė svarbią rolę, jie buvo plačiai pasauly žinomi, į Trakus nekartą atsibeldė galingi kryžeiviai, totoriai, maskoliai ir kitoki svieto perėjunai karžygiai. Bet Trakų jie nenugalėjo, nes tais laikais lietuviai buvo galingi, narsūs ir vieningi. Šiuos faktus primena mums kitų tautų kronikai ir istorikai savo raštuose, tik dėja, šių laikų daugelis lietuvių tų faktų dar nežino, nežino kas Trakai ir koki jie gražūs ir kaip jie mums brangūs savo praeičia.

Taip, Trakai graži vieta. Nedidelis Trakų miestelis, tarsi didelis lietuviškas kaimas. Jo gyventojai daugumoje žydai, bet yra užsilikusių nenutautėjusių lietuvių ir "tuteišių" žmonelių, lenkų, totorių, karaimų ir rusų Trakuose senai užsigyvenusių. Lenkų gyventojus sudaro valdininkai, turistai, gi kitų tautų žmonės Trakuose senai apsigyvenę, ypač totoriai užsilikę nuo Vytauto laikų, kuris paėmė juos į nelaisvę laike karų ir Trakuose apgyvendino. Dabar jie verčiasi daržininkų specialybe ir sudaro nemažą skaičių Trakų gyventojų.

Nuvykau į Trakus aš su Vilniaus universiteto teisių studentu p. Birinčiku. Mano tikslas buvo pamatyti Trakus ir Trakų pilį. Trakai iš tolo man blogą įspudį darė, mažas suvargęs purvinas miestelis!.. Bet kuomet aš prisiartinau prie gale miestelio kalnelio, tenai aš pamačiau raudonuojantį kalnelį, tarsi nugriuvusį molio plytų fabrikėlį. Bet tenai ne plytnyčios griuvėsiai buvo, o tik vienos iš senoviškos lietuvių pilies, gal kareivinių ar Lietuvos valdovo kunig. Keistučio dvaro tarnautojų dideli rumai iš raudonų plytų pastatyti, bet dabar tik griuvėsiai tų rumų sienų ir pamatų tenai riogso.

O paėjęs nuo šių griuvėsių aš mačiau k i t ą gražių didingą vaizdą, beveik vidury Trakų ežero aukštoka kalną ir jame sienas garsios Trakų pilies!.. O, tai puikus vaizdas iš tolo žiurint. Tai buvo Trakų pilies griuvėsiai, dar pusėtinai aukštokos sienos su dideliais langais ir durimis nelyginant vartais.

Trakai pagaliau man atrodė netoki, maži, kaip aš iš karto maniau įvažiavęs į jų pietrytinę miestuko dalį. Trakai visur aplinkui ežerą pakrikę, vienam ežero krašte viena dalis, kitam kita dalis, tarpuose matomos gritelės su šiaudiniais stogais, atrodo, kad jose gyvena mažažemiai Trakų daržininkai, vėliau aš patyriau, kad tai totoriai, garsiųjų Trakų agurkų augintojai. Tik pasižvalgęs ir atsiminęs Trakų istoriją aš dasiprotėjau, o prie to man p. Birinčikas paaiškino, kad Trakai yra dveji — seni ir nauji Trakai, keleta kilometrų atskirti.

Trakų Gyventojai Labai Keisti Tipai

Na, mielas p. Birinčike, pasakyk man ar čia yra lietuvių? — paklausiau aš jo bežiurėdamas ir studijuodamas Trakų žmones, kurie man atrodė labai keisti tipai, rodos jie nei lietuviai, nei lenkai. Tik žydelį aš tegalėjau išskirt iš kitų gyventojų, nes kiekvienas suaugęs žydas nešioja žydišką juodą, žilą ar rudą barzdą.

Kaip gi nebus, žinoma, kad čia yra lietuvių — atsakė man p. Birinčikas, tarsi nusistebėjęs mano tokiu paklausimu.

Bet tie žmonės atrodo nepanašūs į lietuvius, savotiški, originalūs — pastebėjau aš savo kolegai.

Trakiečiai, tikrai išsiskirę savo originališkumu, — sakė p. Birinčikas, — jie ypatingi tipai. Bet nenuostabu, kaip mūsų Vilnius savo gyventojų sudėčia kosmopolitiškas, taip ir Trakai, čia rasim visokių tautų žmonių, — aiškino jis man. Trakuose gyvena nuo senų laikų Lietuvoje užsilikę totoriai, labai gabūs daržininkai, jie augina daržoves, ypatingai specializuojasi auginimu agurkų, svogunų ir kitokių darzovių; taipgi, yra ir karaimų, žydų, rusų, lenkų susimaišusių su lietuviais. Tikrai, jis neperdėjo, bestudijuojant Trakų gyventojus, jų kalbos besiklasydamas, aš persitikrinau, kad Trakuose, taip kaip ir Vilniuje, gyvena tautų mišinys, tenai žmonės kalba mažiausia apie keturiomis ar penkiomis skirtingomis kalbomis.

Na, nufotografavau vieną kitą vaizdą, suvargusį trakietį gyventoją ir mudu su p. Birinčiku pasiderėjome su vienu kitu trakiečiu, norėjom pasisamdyti valtelę ir irtis į didžiąją pilį per ežerą. Derėtis reikia nevien del to, kad trakiečiai per daug aukštą kainą pastato, bet ir del to, kad jie mėgsta derėtis, tai jų tradicija biznio reikale. Mes gi nenorėdami paniekinti jų papročius ir tradicijas derėjomės. Trakiečiai po penketą grasių nusileisdavo, o mes po tiek pat pakeldavom ligi pagaliau sulygom, susitarėm ir už zlotą pusę nusisamdėm valtelę, puikią modernišką, o žydelkaitė džiaugėsi gavus klijentus ir pusantro zloto iškalno sumokėtus.

Plaukėm Mudu Lietuviškai Dainuodami

Na, ponas amerikieti, meldžiu sėsk ir laikykis, kad neišvirstum iš laivlio, — ragino mane p. Birinčikas, — o aš moku gerai irti, kaip matai busim anoj pusei ežero prie Keistučio pilies.

Nesipriešinau aš jam. Įrėmės mudu laiveliu, užtraukėm lietuvišką dainelę: Plaukė sau laivelis piliakalnio linkui!.. Suskambėjo musų dainos aidai, lietuviškas sutartinis dviejų jaunų vyrų balsai. Tai kas kad dabar lenkai Trakus valdo, bet Trakai lietuviškas miestelis, čia Lietuvos kraštas amžių teisėmis lietuviams priklauso. Tikrai, mes kitaip jaustis ir negalėjom Trakų ežeru laivelyje besiirdami.

Bet dėja, Trakuose nemažai privažiavusių lenkų iš Lenkijos vasaroti, jie taipgi irstėsi po Trakų ežerą, vieni žuvavo, kiti vėjelio iegas gaudydami su iškeltomis audeklinėmis buorėmis savo laiveliuose, plaukiojo tarsi mokindamiesi. Lenkai gal ir nepatiko musų lietuviška dainelė, nes nė vienas lenkas į mus nepažvelgė, bet mes domės nekreipė į juos, dainuodami irėmės ligi pilies salos, o musų daina skambėjo per septynis Trakų ežerėlius susilėjusius į vieną didelį ežerą. Pagaliau pasiekėm salą, iš ežero pusės nufotografavau pilį, vėliau mudu laivelį salos krašte palikę ėjom į pilies vidų.

Prie įeinamų vartų stovėjo senelis, bet jis man atrodė labiau lietuvis negu lenkas. Šis senelis parduoda įžangos bilietus, be užmokesties neįleidžia į pilį. Kaip Vilniuje prie Gedeminkalnio, taip čia, lenkai uždarbiauja iš musų bočių palikimų, — papastebėjai kolegai p. Birinčikui. Senelis pažvelgė į mane, bet nieko nesakė. Kažin ar jis mane suprato? Bet nedasileidau minties, kad jis lietuviškai mokėtų nors jo veidas nebuvo tikrai lenkiškas, visgi manau sau: jei jis ne lenkas, arba, nesulenkėjęs lietuvis, tai čionai nebutų.

Dabar mudu su p. Birinčiku žvalgėmes pilies viduje, fotografavom pilį iš vidaus ir iš lauko, studijavom kiek nusivokdami. Pagal kronikų padavimus, Trakų pilis pastatyta kunig. Gedemino 1321 m., bet neilgai jis tenai gyveno, persikėlė į Vilnių, Trakuose paliko jo brolis kunig. Keistutis, šis Žemaičių valdovas nepasitenkino esamais tvirtovėje rumais senoje pilije (kurios dabar jau veik nežimųs, tik pamatai aplikę), jis nusprendė pastatyt naujus rumus ežero salos viduj. Naujieji rumai (pilis) ežero viduje, kaip kronikai sako, buvo keturkampio pavydalo, 40 sieksnių ilgio ir 25 sieksnių pločio. Pati pilis buvusi gotiško stilio su aukštokais bokštais ir prietaisomis pilies gynimui.

Studijavom Pilį, Trakų Vaizdus

Bestudijuodami ir fotografuodami Trakų pilį mudu su p. Birinčiku, gerėjomes gražiais Trakų vaizdais, septyniais atskirais ežerais, bet besijungiančias į vieną didelį ežerą. Kiekvienas tų ežerų turi savo vardą, pavyzdin: Galva, Skaistė, Užvalka, Akmenė, Dumblė ir t.t. Šiame ežere yra 27 salos skirtingais vardais pavadintos, pavyzdin: "Rėkalnė", "Karvinė", "Gervinė", "Liepinė" ir t.t. Dabar lenkai jas lenkiškai vadindami mažai teiškreipė lietuviškus pavadinius, pavyzdin: ežerą Skaistę jie vadina: "Skajscie, Varnykėlį "Vorniki", Skersabalį, "Skiersabola".

Mano kolega p. Birinčikas man pasakojo, kad Trakų ežeras sumažėjęs, nes grafas Tiškevičius nuleido vandenį vieno sieksnio gilumos, bet visviena ežeras vietomis labai gilus, turi ligi 30 pėdų gilumo. Ir gražus jis. Yra padavimas, kad vienoj vietoj po ežero dugnu buvo tunelis iš salos į saužemį nuo pilies, per tą tunelį lietuviai išeidavo ir apsupdavo užpuolikus, bandančius išgriauti ar paimti pilį. Visokių padavimų yra apie Trakų pilį ir jos stebėtiną tvirtovės statybą.

Pilies sienos gerokai apirę, bet lenkai taiso, remontoja. Lenkai tikisi, kad Trakus jie pavers į gražiausią vasarinį rezortą ir padarys didelį biznį, imdami pinigus nuo žmonių. Dabar jie gauna nemažai pinigų už leidimą žmonėms pamatyti pilį ir pasivažinėti laiveliais ir valtelėmis po ežerą, už žuvavimą.

Iš šiaurės pusės pilies didieji vartai — durįs, tenai prieš pilį buta didelio plėco, kuriame rytieriai, kariai lavinosi, rungtynes darė; pilies sienos raudonų kaip plieno kietų plytų labai storos, nenuostabu, kad jos per šimtmečius galėjo pasilaikyti. Tenai mačiau ir kitų buvusių rumų pamatus, griovius, bet aplinkui pilį buvusios muro sienos mažai žymių tepaliko. Ši vieta — Trakai, tai poetų kraštas, gražus ir ramus gamtos atžvilgiu, tenai gieda lakštingalų chorai vakaro laiku.

(Bus daugiau)

ŽMOGUS SU KAUPTUKU SAMDO KAPITALĄ

Mes bendrai manome, kad kapitalas samdo darbininkus — vienok net paprasčiausias darbininkas samdosi kapitalą. Kauptukas atstovauna kieno nors sutaupytų pinigų patalpinimą įrankyje, išdirbtame taip, kad darbas atneštų kuo daugiausia naudos. Žmogus su kauptuku, yra paprastai kalbant, kapitalo ir darbo paveikslas, abudu padedant viens kitam. Didžiuma pramonės įmonių ir kiti veikimai reikalauna šios kombinacijos.

Jusų bankas yra kaipo agentura per kurią sukrauti sutaupyti pinigai yra paskirti darban.

WORCESTER COUNTY TRUST COMPANY

Worcester: 446 Main Street, 344 Main Street, 16 Franklin Street, Lincoln Square

Fitchburg: 533 Main Street • Spencer, North Brookfield and Barre

MEMBER FEDERAL RESERVE SYSTEM

Imigracijos Permainos

PRIVATIŠKI IR "PAŠALPOS" DARBAI

Klausimas: Aš dirbu prie taip vadinamo pašalpos darbo. Man buvo pasiulytas kitas darbas, privatiškas darbas, bet jis man visai nepatiko todel, kad aš apie tą darbą visai nieko nežinojau ir del kitų priežaščių aš nėmiau. Ar aš turiu teisę atsakyti tokį darbą?

Atsakymas: Jeigu paduotos priežastys yra teisingos, tai vienas dalykas, bet jeigu bus rasta, kad Tamsta del kitų priežaščių atsakei tą darbą, tai nuo tavęs atims pašalpos darbą. Pašalpos darbai duoti asmenims, kurių vardai užrašyti ant pašalpos surašų tik pakol jie gauna privatiškus darbus. Nors privatiškas darbas visai kito amato, su kuriuom darbininkas neapsipažinęs bet laikyta, kad jis jį privalo imti, tik jeigu alga per maža arba kitos darbo aplinkybės nėr tinkamos, tai galima atsakyti.

APIE 5,000,000 ATEIVIŲ SUV. VALSTIJOSE

Klausimas: Aš per radio girdėjau aną vkaarą, kad yra apie 20 milijonai ateivių Suv. Valstijose ir kad galimas daiktas, kad net 5 milijonai iš jų nelegališkai randasi šioje šalyje. Koki yra tikrieji faktai?

Atsakymas: Aktuališkas skaitlius nenaturalizuotų ateivių Suv. Valstijose pagal vėliausių aficiališkų informacijų yra mažiaus kaip 5,000,000, ir iš tų apie 1,500,000 prašė pilietystės. Skaitlius ateivių kurie nelegališkai Suv. Valstijose niekad nebuvo sužinotas. Suv. Valstijų Darbo Departamentas rokuoja kad apie 400,000 ateivių negali darodyti jų legališką įvažiavimą, ir kad iš tų mažiaus kaip 100,000 papuola po išdeportavimo įstatymų. F. L. I. S.

LIETUVIAI!
SKAITYKYT ir PLATINKIT AMERIKOS LIETUVĮ

Parašė P. JURGĖLA

TURINYS: Dariaus ir Girėno gyvenimo ir veikimo apžvalga. Skridimas per Atlantą. Soldino miško paslaptis. Žygio atgarsiai pasauly. Dariaus ir Girėno nuopelnai aviacijai ir musų tautai. Poezija apie LITUANIKĄ. Skridimo rėmėjai ir rėm. komitetai.

384 pusl. su 86 paveikslais; tvirti viršeliai. KAINA $1.50, siunčiant paštu 1.65.

Reikalaukite:

Amerikos Lietuvis

14 VERNON STREET
Worcester, Mass.

AMERIKOS LIETUVIS

The American Lithuanian Weekly published every Saturday by Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Yearly subscription: in U. S. $1.50 | In Foreign Countries 2.00
One half year ..... 1.00 | Single Copies ..... 5 cents

Advertising rates on application

Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis, išeina šeštadieniais, leidžiamas G. A. Kybos, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Metinė prenumerata: S. V. $1.50 | Užsieniuose—Lietuvoj 2.00
Pusei metų ..... 1.00 | Atskiras numeris ..... 5 centai

Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užsirašymo dienos. Prenumerata turi but apmokėta iš anksto.

Entered as Second Class Matter September 29, 1914, at the Post Office at Worcester. Mass., under the Act of March 3, 1879.

LIETUVOS UŽSIENIO POLITIKA

Lietuvai nuo pat laisvės atgavimo yra tekę daugel savo politinių reikalų ginti įvairiose tarptautinėse institucijose, ir daugel jų Lietuva yra teisėtai apginusi ir lamėjusi. Ir visa tai Lietuva yra pasiekusi vien taikiu budu, pagrįstu teisės ir teisingumo dėsniais. Lietuvos užsienio politikos vadovybei, persiėmusiai taikos ir sandoros pagarba, yra svetimi bet kokie kitų tautų kiršinimo ar jų teisių užgauliojimo norai. Tuo labiau Lietuvai yra svetima subversyvinė veikla, kuri siektų pakenkti savo kaimynų vidaus tvarkai ar jų politikos vadams. Mesti todel Lenkijos kaltinimai Lietuvos vyriausybei yra tušti ir niekuo nepagrįsti. Lietuvoje nieks nė negalvoja ir neturi jokio intereso kištis į Lenkijos vidaus politikos reikalus ar veikti prieš Lenkiją. Bet tai nereiškia, kad Lietuva nustotų revandikavusi savo teisių į savo istorinę, amžių, sostinę, Vilnių, į jo lietuvišką kraštą, kurį lenkai yra, sulaužydami tarptautines teises ir savo duotus pažadėjimus, jėga paėmę ir kuriame savotiškai šeimininkauja, naikindami visa kas ten yra lietuviška ir varžydami tenykščių lietuvių teises, laisvai steigti savo mokyklas, plėsti savo spaudą, kulturines ir religines organizacijas ir turėti lietuviškas pamaldas bažnyčiose. Lietuva, priešingai Vilniaus radio ir lenkų spaudos tvirtinimams, laisvai leidžia krašte gyvenantiems lenkiškai kalbantiems savo piliečiams laikyti savo mokyklas ten, kur yra pakankamas lenkų kilmės mokinių skaičius, ir Lietuvos vyriausybė duoda dargi joms išpuolančių pašalpų, kuo lietuviai negali pasigirti Vilnijoje. Lenkų gi organizacijos Lietuvoje naudojasi visa įstatymų teikiama visoms kitoms organizacijoms laisve ir teisėmis. Nieks Lietuvoje išskirtinai nevaržo nei lenkų spaudos, nei jų pamaldų bažnyčiose.

Lietuva siekia tik taikių santykių su Lenkija, nors ši pastaroji iki paskutinių dienų nerado galima atsiliepti tuomi pat ir atitinkamai paveikti tiek savo spaudos, tiek radio tendencingos laikysenos Lietuvos ir lietuvių atžvilgiu. Tuomi, aišku, yra silpninamos Lietuvos pastangos taikai rytuose sustiprinti ir laiduoti.

Su nemažesnėmis kliutimis Lietuvos užsienio politikos taikingumas susiduria, begindamas Klaipėdos reikalus. Čia taip pat prieš lietuviška propaganda griauna visą tą taikos darbą, kurį Lietuva kasdien stengiasi tvirtinti ir aktyvinti. Reikia tik prisiminti Vokietijos valstybės vyrų: paties kanclerio Hitlerio, ministerio Goring, Prusijos prezidento Koch ir kitų Vokietijos žymių asmenų kalbas, kad įsitikintume kaip yra Lietuvai sunku kovoti už savo elementarines teises. Visomis tomis suminėtomis kalbomis Lietuva buvo užgauliojama, niekinama, jai grąsinama. Negana to, Karaliaučiaus ir kitos Vokietijos radio stotys, vokiečių spauda ir propagandinės organizacijos visaip yra prikalbėjusios prieš Lietuvą, daug išpylę neapykantos jausmų, kiršinę, pagaliau, savo žmones prieš Lietuvą, užgaulioję lietuvių kulturą, kraštą ir gyventojus. Ir visa tai aiškiu tikslu sukelti Klaipėdos krašto gyventojuose nepalankų nusistatymą prieš Respublikos vyriausybę, paveikti juos per rinkimus į krašto Seimelį balsuoti už tokį sąrašą, kurs užsieniui patinka, ar palaikyti nuolatinį įtempimą tarp centro ir autonominių valdžios organų. Buvo, pagaliau, girdėti iš anapus Nemuno ir tokių balsų, kurie reikalavo "grąžinti atgal Klaipėdos kraštą", siekdami tuomi pažeisti Lietuvos žemių ir jos suvereniteto neliečiamumą. Toki prieš Lietuvą nukreipta akcija, moralinis ir medžiaginis, uždarius pasienio mažąjį susisiekimą ir susiaurinus Vokietijos prekybą su Lietuva iki bereikšminės apyvartos, spaudimas ir nedviprasmiški grąsinimai negalėjo nepaveikti rinkimų rezultatų. Tokiu budu jie turėjo įvykti ir įvyko nenormaliose sąlygose, kurių pašalinimas, nepaisant Lietuvos pastangų ir gerų norų, nebuvo mažo krašto galioje, kada prieš jį buvo nukreiptos neproporcingai didesnės jėgos. Lietuva, be to, nė nemanė pavartoti prieš ją nukreiptųjų jėgų akcijos metodų, budo ir tono. Į grąsinančią ir užgaulią Lietuvai Hitlerio kalbą, Niurnberge, Lietuvos užsienių reikalų ministeris p. S. Lozoraitis atsakė Genevoje, Tautų Sąjungos forume, taikia ir raminančia kalba, iškeldamas esamus rytuose Europos taikai pavojus ir suminėdamas Lietuvos pasiryžimą už ją kovoti ir nuoširdžiai pildyti visus savo tarptautinius pasižadėjimus, kas Lietuvos tikrai buvo, yra ir bus daroma. Nors rinkimai į Klaipėdos krašto Seimelį, praėję ir spaudimo atmosferoje, nedavė tokios daugumos, kuri buvo krašto gyventojų pageidaujama ir galėtų jai atstovauti, Lietuvos vyriausybė nedarė vistiek nė mažiausių kliučių, tam Seimeliui susirinkti, sudaryti jo pageidaujamų asmenų Krašto Direktoriją ir šiandien laisvai dirbti, kad ir nevisada Seimelio darbas sutinka su visos vastybės reikalais. Bet Lietuvos vyriausybė, nenorėdama bet kaip pažeisti duotą kraštui autonomiją ir stropiai pildydama Klaipėdos statuto reikalavimus, daro visa, kad tik palengvinus tam statutui nekliudomai funkcijonuoti. Bet, žinoma, ji negali leisti, kad tas pat statutas butų autonominių organų nevykdomas. Čia, kaip ir kitur, Lietuvos taikos meilė negali nusileisti žemiau teisės reikalavimų, be kurių pati taika butų iliuzorinė. Nepaisant tačiau Lietuvos gerų norų ir konkrėčių pastangų padaryti visa kas jai galima apsiraminimui laiduoti, priešinga jai propaganda tebetęsiama, ekonominės represijos tebevartojamos. O jei Lietuva kartais sudraudžia požemių veikėjus, tai ta pat daro, kaip rodo Eupen — Malmedy ir Sudėto vokiečių bylos, Belgija, Čekoslovakija ir visi kiti kraštai, kurie susiduria su nepalankia jiems kai kurių savo piliečių priešvalstybine veikla. Tokios veiklos negali toleruoti joki valstybė, negali į ją palankiai žiurėti nė Lietuva, kaip ji taikos betrokštų ir kaip ji jos besiektų. Lietuva vykdo Klaipėdos konvenciją lygiai lojaliai kaip ir kitus savo tarptautinius pasižadėjimus ir nemano jų keisti ar panaikinti vienpusiškais aktais, bet ji reikalauja, kad tie patys pasižadėjimai ar sutartys butų ir kitų, kam privaloma, lygiai lojaliai vykdomi ir saugomi.

Budama grietža taikos ir teisingumo šalininkė, Lietuva nepageidauja savo užsienio politika nieko kito, kaip tik gerų ir draugingų santykių su visais, be išimties, savo kaimynais. Ir šiam savo norui patvirtinti Lietuva yra padariusi daug pastangų ir net nuolaidų, bet jei šios jos pastangos ne su visais savo kaimynais yra pasiekusios tikslo, tai čia ne Lietuvos kaltė. Lietuva yra padariusi visa kas jai buvo galima, taikai sustiprinti. Ji tvirtai laikosi Tautų Sąjungos propaguojamos teisės ir teisingumo politikos, ji yra nuoširdi šios politikos ir pačios Tautų Sąjungos šalininkė ir narys. Lietuvai Tautų Sąjunga yra toji reikalingoji tautų bendruomenei institucija, kuri vienintėlė gali pragiedrinti dabartinę apsiniaukusią tarptautinę atmosferą, ją psichologiniai paryškinti il sudaryti daugiau ir patvaresnių garantijų, kad nė viena valstybė sauvaliai, be teisėto pagrindo, neprimestų kitoms silpesnėms, savo valios, versdama jas nusilenkti jėgai, bet ne teisei.

Lietuv sveikina ir kiekvieną kitą iniciatyvą taikai sutvirtinti, kiekvieną valstybių sandorą ar jų paktą, kuris siektų taikos ir teisingumo garantijų sustiprinti. Ji yra aiškiai pasisakiusi už savo laiku iškeltą rytų paktą, ji tebereiškia simpatijų toms tendencijoms, kurios ir šiandien siekia įgyvendinti kolektyvinį saugumą.

Lietuva, be to, drauge su Latvija ir Estija, Baltijos Santarvės rėmuose nuoširdžiai stengiasi dirbti Tautų Sąjungos veiklai paremti regionaline tvarka. Kauno, Talino ir Rygos konferencijos pakankamai jau įrodė, kad šioji Santarvė yra tikrai rimtas taikos faktorius ir kad šioji valstybių grupė yra pasiryžusi išlyginti daugel svarbių tarp jų teisinių ir ekonominių skirtumų, kurie trukdė joms arčiau bendradarbiauti. Sudaryta visa eilė susitarimų ir sutarčių tarp santarvės kraštų, ukio, švietimo, teisės ir spaudos srityse yra tvirti Santarvės rūmo pamato akmens. Be to, Kauno konferencijoje (1935 m.) padarytas Santarvės užsienių reikalų ministerių nutarimas solidariai laikytis del saugumo organizacijos projektų turi ypatingos reikšmės tiek visai Santarvei tiek ir Lietuvai.

Trumpai, Lietuvos užsienio politika tiek anksčiau, tiek ir šiandien siekia savo interesų ginti tkta tarptautinio bendradarbiavimo, paremto taikos dvasia ir sveiku politinės tikrovės supratimu, rėmuose. Lietuva jaučia taip pat savo uždavinį ir atsakomybę tarptautinėj bendruomenėj ir tesivaduoja vien teise, siekdama taikos, tautų bendradarbiavimo ir savo saugumo konsolidavimo. Jos gi joks politinis reikalas nėra priešingas kilniems taikos ir teisės reikalavimams ir jos užsienio politika yra rimtas Europos taikai faktorius.

L. P. Informac. Skyrius, Washington, D. C.

KARAS!

20-to Amžiaus Karas ant Žemės, Jurose ir Ore

Durtuvų grumtynės, nuodingi gazai, lėktuvų pašovimas, artilerijos griausmai, žmonių susprogdinimas ir kitos karo baisybės vaizdžiai aprašyta W. T. SCANLON'O parašytoje ir 1-ja premija Amerikoje apdovanotoje karo apysakoje

"DIEVE, PASIGAILĖK MUSŲ!"

(God, have mercy on us!)

400 pusl. Gražus, tvirti apdarai.

"Nedaugelis likusių knygų su gerais apdarais nupiginta ir parduodama po 1.00 (su persiuntimu)".

Pinigines perlaidas (money order) siųskit:

Amerikos Lietuvis

14 VERNON STREET — WORCESTER, MASS.

"LAISVĖS" AUKSAS, "AMERIKOS LIETUVIS" IR SMETONOS "FINANSAI"

Kada Mizara parvažiavo iš U. S.S.R., tai vienas jam artimas žmogus parašė, man rodos Naujoje Gadynėje, kad buk Mizara parvežė "bolševikams" iš Maskvos aukso. Už tą pasakymą "Laisvės" tovariščiai taip įsižeidė, kad per keletą mėnesių rašė ilgiausius straipsnius išvadydami tą savo žmogų biauriausiais žodžiais, kokius jie tik žinojo lietuvių kalboj dargi padailindami su tarptautiškais. Tas žmogus buvo skaitomas biauriausiu šmeižiku ir provokatorium, tarnaujančiu kapitalistam ir išstojusiu priš U.S.S.R. ir komunistų partiją.

Straipsny, tilpusiam "Amerikos Lietuvy" 4-tam n-y po antgalviu "Nepasidalina Kaulu", buvo rašoma apie aukų rinkimą kaliniui Butkui, ir aiškinama, kaip komunistai pakiša koją aukų rinkimui tiktai todel, kad jie negauna įkišt savo pirštų į tą "pajų". Taipgi buvo pasakyta, kad Butkaus išdaviko reikia ieškoti komunistų tarpe.

Už tą straipsnį "tovariščiai" iš "Laisvės" abazo taip užsigavo, kad net parašė editorialą, kuris tilpo 28-tą sausio, ir ten išvadino "Amerikos Lietuvį" fašistiniu laikraščiu ir kad tas laikraštis yra Smetonos valdžios finansuojamas.

Šičia noriu paklaust "Laisvės" "tovariščių", kuomi jie geresni už viršui minėtą Maskvos aukso išradėją? Jųs labai gerai žinot, kad jokių faktų neturit ir negalit įrodyt, taipgi jųs labai gerai žinot, kad "Amerikos Lietuvis" nėra tokis laikraštis, kuris Smetonos valdžiai apeitų ar loštų vadovaujamą rolę Lietuvos politikoj. Kada jums priminė Maskvos auksą, tai rodosi, kad butų jums prikabinęs branktą po kaklu — daužėtės per kelis mėnesius, maudėt tą Maskvos auksą išgalvotoją po purvyną, o dabar jųs patys atsigulėt į tą patį purvyną, kuriame maudėt Maskvos aukso išgalvotoją...

Dalykas ve kur: jeigu jųs butumet turėję užaugusio žmogaus protą, tai butumet tą straipsnio rašytoją sukritikavę kaip vyrai — kaip laikraštininkai, o nesikabinę ten kur jums nereikia ir nepasirodę, kad mokate rašyt tik šmeižto editorialą, pastatydami save ir savo laikraštį žemiausioj vietoj.

Noriu pažymėti, kad Markso laikais New York Times buvo Amerikos kairiausias laikraštis, į kurį Marksas parašydavo vieną-kitą straipsnį. Minėtame laikrašty tilpę straipsniai yra paremti faktais, už kuriuos galit dėt dolerį prieš centą ir visus laimėsit. Bet "Laisvėje" labai daug yra raštų, už kuriuos dedamas centą prieš dolerį visus centus praloštum pirm negu dolerį laimėtum. Markso mokslas yra svarbus, jis rodo vargšams pasiliuosavimo kelią iš po kapitalistinės vergijos ir yra paremtas faktais. Šiandieniniai komunistai Markso mokslo nepaiso, jis pastatytas ketvirtoj vietoj. Pirmą vietą pas juos užima doleris, antrą — diktatura, trečią — durnas garbės troškimas, o Markso mokslas paliktas užpakaly ir nepaisomas.

Pamenam kada Michigan valstijos komunistas išdavė komunistų slaptą suvažiavimą miške? Tą gerai atmindami galim ir šiandien manyt, kad ir komunistų tarpe reikia ieškot Butkaus išdaviko,

Aukų rinkimus mes žinom iš praeities; žinom, kad iš didžiumos surinktų aukų patys rinkėjai pirmą sau skilvį prikimšdavo, o jau kas liko tai atidavė tiem, kuriem buvo renkama. Buvo ir tokių atsitikimų, kad ir likučius pasidėjo sau ant kitos dienos. Taigi, šiandien ir verčia žmones manyt, kad tik del tos priežasties vis skverbiasi prie aukų rinkimo. Tikrai, dabar Butkus nelaimėje yra, jam aukos reikalingos, ir dabar tiktai reikia žiurėt, kad surinkti pinigai butų teisingai suvartota.

Dabar grįždamas atgal prie temos, noriu paklausti, kur "Laisvės" prirodymas, kad "Amerikos Lietuvis" yra fašistinis laikraštis? Į "Amerikos Lietuvį" bile rašytojas ir bile kripties asmuo gali išreikšti savo nuomonę. "Amerikos Lietuvis" nėra kontroliuojamas nė jokios partijos, nė jokio internacijonalo, ir nė keno iš pasalų nefinansuojamas, nepriklauso jokiems izmams, myli tiesą,—demokratiją ir yra bepartyviškas laikraštis. "Laisvė" vadina jį fašistiniu tik del to, kad nėra po jų cenzura ir kontrole. "Laisvė" niekina ir maišo į dumblus visus tuos kurie nešoka pagal jųjų bubną. "Laisvė" yra partijos laikraštis, po stipria diktatura ir joje yra tik viena mintis, tik tos minties žmonės joje gali rašyt. "Laisvė" reikalauja demokratijos, laisvės žodžio, laisvos spaudos nuo visų, bet pati apsitvėrus geležine cenzuros ir diktaturos siena ir jeigu fašizmas kam priklauso, tai daugiau tinka "Laisvei" negu "Amerikos Lietuviui".

Dabar dar kaslink Maskvos aukso: Walter Duranty Sausio 12-tą dieną šių metų plačiai aprašo apie trečią internacijonalą laikrašty New York Times. Šičia bandysiu paduot iš jo ištrauką, kuri skamba sekančiai:

"The Bolsheviks have always insisted that the funds of the Comintern are provided not by the Soviet Government but exclusively from Communist sources in the form of party dues paid by every Communist member, irrespective of nationality. It is, however, admitted that many of the foreign sections are not self-supporting and receive assistance from their 'big brothers,' the Communist party of Russia. Published balance sheets of the comintern show an annual expenditure of approximately 2,000,000. rubles, of whice expenses for printing and "EDUCATIONAL" purposes — that is, propaganda — form the largest single item".

Taigi šičia faktas, kad silpna spauda užsieniuose remiama per didelį "brolį", Rusijos komunistų partiją, teisingiau sakant — per Rusijos Sovietų valdžią.

"Laisvė" sakys, kad mums aukso Mizara neparvežė. Gali but tiesa, nes niekas ir nėra prirodęs, kad jį parvežė; bet kaip apie "Daily Worker"? Mes žinom, kad daug sykių buvo per jo skiltis pareikalauta skirtingos sumos pinigų—nuo $20,000. iki $60,000. dolerių surinkt del "Daily Worker" palaikymo, ir dar greitu laiku, o jei ne, tai laikraštis bus priverstas užsidaryt. Kad tokių didelių sumų pinigų nesurinko, tai tą kiekvienas žino, bet kad laikraštis ("D.W.") dar nė kartą neužsidarė, tai aišku, kad jį remia tas dičkis "brolis" iš Maskvos.

Šį mano straipsnį paskaitę, gal nekurie manys, kad tai yra blogas darbas, tačiau partijos to nejaučia; visi internacijonalai taip dirba — leidžia pinigus savąjai propagandai. Kožna valdžia išleidžia dideles sumas pinnigų, varde misijonierių, varde "apšvietos" ir panašiai, bet tie pinigai eina jų propagandai tiktai kaukėtu budu. U. S. S. R. leidžia pinigus palaikimui silpnų komunistų partijų skirtinguose kraštuose, kad jiems susirėmus su bile kuria kapitalistine valstybe jie turėtų ten pat sau paramą, nes sovietai tik tuomi ir tikisi nukariaut kapitalistines valstybes.

Taigi, šičia aišku, kad komunistai gauna paramą iš Sovietų sąjungos ir tai gaudami tyli. Bet "Laisvei" paduoti "Amerikos Lietuvy" faktai nepatiko. Ir ji negalėdama prieš juos atsispirt, apšaukė jį fašistiniu laikraščiu ir dagi Smetonos valdžios finansuojamu.

Mat, tuolaikinis FAŠIZMAS yra praktiška kauke, ir daug žadančia BOLŠEVIZMO ateičiai. Juk paskutiniu laiku nors ir naiviausis bolševikas, jaučia sau už autoritetą, kad savo oponentą gali įvardyti fašistu, ir dalykas užbaigtas. Tačiau reikia pasakyt, kad fašizmas nėra niekas kitas kaip tik kapitalizmo paseka, iš kurios musų bolševikai bando pasinaudot, o ypatingai iš "Laisvės" redakcijos štabo. Juk reikia tik prisimint vienas kitas straikas, viena kita revoliucija, arba kad ir pasaulinis karas, o pamatysiyme, kad jo priešininkai yra didžiausi "griešininkai", kuriuos kapitalistai vadina socialistais, sindikalistais, anarkistais, o dabar jau ir komunistais su bolševikais. Juk kapitalistų akimis žiurint jie visi yra raudoni kaip ugnis arba juodi kaip nelyginant tas baboniškas maras; jie visi del šios arba kitos šalies kapitalistų yra skaitomi kaipo šalies išdavikai — judošiai ir neverti nė sudilusio centO. Tačiau ar ištikrųjų taip yra? Čia jau kitas istorijos lapas, kurį musų bolševikai, jei nenorėtų but demagogais, galėtų lengvai suprast, kad tai yra nepadoru kapitalistų intrigas varinėt. Viena, kad ta komedija jau per sena, o antra — kad ji ir per daug naiva.

Todel reikia stebėtis, kaip tie žmonės galėtų šalį valdyyti po jiems planuojamos revoliucijos,

NAUJOS ATVIRUTĖS IŠ LIETUVOS PARSIDUODA PO 10 CENTU

I

Lietuvos Liglaikinė Sostinė —
Vaizdas iš Aleksoto [Kaunas
Vaizdas iš Finansų Ministerijos
Nemunas Prie Tunelio
Prezidento Rumai
Lietuvos Banko Vidus
Devintinių Procesija
Bazilikos Bažnyčios Vidus
Karo Muzėjus Išlauko
Panemunių Miškas
Į Žaliąjį Kalną
Gelžkelio Stotis
Vytauto Didžiojo Bažnyčios Al-
Karmelitų Bažnyčia [torius
Mickevičiaus Namukas
Karo Muziejaus Vidus
Iš Orlaivio
Bendras Vaizdas
Vytauto Tiltas
Karo Muzėjus
Kavalerijos Paradas

II

ĮVAIRŲS VAIZDAI

Lietuvos Aeroplanai
Skalbėjos
Salantai
Pirmoji Vaga
Vytauto Prisiega
Palanga — Upė Ronža
Ukio Darbai
Avių Ganykla
Rugiapiutės Baigtuvės
Palanga Iš Juros
Žaslės Į Lauką
Kulimas Javų Aukštaičiuose
Lietuvio Ukininkų Tipas
Ir Mes Rugius Kertam
Vežimas Važiuoja
Klaipėda
Krauna Šieną Į Vežimą
Rugiapiutės Baigtuvės

Taipgi Pasveikinimai Varduvių Dienoje; linkėjimai Gimimo Dienoje; pasveikinimai Velykoms ir Kalėdoms; mažesnės įvarios atvirutės po 5 centus.

AMERIKOS LIETUVIS

14 VERNON STREET — WORCESTER, MASS.

SVEIKATA

Rašo Dr. A. Yuška

RUDOS IR BALTOS ODOS PLĖTMĖS

Tarp daugelio odos ligų kai kurios buna limpančios ir pavojingos žmogaus sveikatai,o kitos nelimpančios ir nekenkia sergančiam. Odos ligos paeina nuo daugelio priežasčių; nuo sistemiškų ligų, nuo užnuodyto kraujo, nuo gendančių vidurinių organų; nuo neinkamo maisto, nuo karščio ir nuo užsinuodijimo bakterijomis arba kitokiais nuodais. Taipgi rudos ir baltos odos plėtmės, kurios nekenka sergančiam ir nelimpa kitam, kiek yra žinoma, paeina nuo neveiklumo arba per didelį veiklumą kai kurių liaukų.

Sveiko žmogaus apdangalas, tai yra oda, turi rusvą spalvą, bet vienas žmogus buna rudesnis, o kitas baltesnis. Odos spalvos skirtumas priklauso nuo to kiek odoje yra rudų dažų, vadinamų pigment'ų, kuriuos pagamina kai kurie kuno organai arba liaukos. Jeigu odoje tų rudų dažų arba pigmento nebutų, tai žmogaus oda butų balta kaip sniegas, ir visi žmonės butų balti arba baltai rausvi. Bet taip nėra. Kadangi saulės šviesos spinduliai turi didelę įtaką odai, arba odai gelbsti pagaminti daug pigmento, tai yra rudųjų dažų, delto žmonių odos spalvos buna skirtingos. Vieni baltesni, kiti rudesni, o dar kiti net visai buna juodi, tai priklauso nuo to, kokiame klimate gyvena.

Del kai kurių priežasčių retkarčiais pasitaiko, kad baltųjų žmonių oda pagamina perdaug rudų dažų arba pigmento, del to atsiranda ant kuno negeistinos rudos plėtmės. Nors tos rudos plėtmės žmogaus sveikatai nepavojingos ir kitam nelimpa, bet jei jos yra kur nors ant veido, ant kaklo arba ant rankų, tai gražumo dėliai niekas jas nemėgsta nešioti. Jei negydoma, tos rudos plėtmės gali pasilikti per daugelį metų arba visą amžių. Didelis nuošimtis ta liga sergančių norėdami pasigydo. Gydymas sulyginamai yra nesunkus. Galima vartoti natrum hyposulphitum ištarpos arba kitokių gyduolų tai ligai pritaikintų ir daugumoje oda sugrįžta į normalę padėtį.

Dar yra tokių atsitikimų, kad žmogaus kune pritruksta medžiagos, iš kurios pigmentas pasidaro. Tokiu atveju ant odos atsiranda baltos plėtmės, tai yra savotiška liga vadinama vitiligo. Vitiligo visados buvo, iš dalies ir dabar yra, nepagydoma liga. Gydytojai yra vartoję įvairias gyduoles ir visokiausias priemones gydymui tos ligos, bet nei vieno ligonio nepasisekė išgydyti.

Keli metai tam atgal Dr. H. W. Frances, kuris patsai turėjo baltas plėtmes ant odos, rupestingai visokiais budais tyrinėjo tos ligos priežastį. Jis specialiai tyrinėjo visus kuno narius ir patėmijo, kad jo pilvelyje arba skrandyje truko hydrocholorinės rukšties, kurios pas sveikus žmones visados yra mažas nuošimtis. Tad jis nusprendė ištirti skilvio nenormališką padėtį manydamas, kad tai gali buti priežastis vitiligo ligos. Jis sumanė atpildyti trukumą vartodamas tinkamą dozą hydrochlorinės rukšties be jokio pertraukimo kasdieną per dvejus mėtus. Pasekmė to, vitiligo arba baltos plėtmės nuo jo kuno odos visai pranyko ir per aštuonis metus neatsikartojo. Tokiu budu Dr. Frances pasekmingai išgydė dar tris savo pacientus.

Sutraukoje galima priminti, kad ant odos rudos plėtmės pasiduoda atsakančiam gydymui, o baltos plėtmės, jei ir išgydomos, tai reikalauja rupestingo gydymo per ilgus metus. Del to lauksime, gal kam pasiseks surasti lengvesnį budą gydymui tos ligos. Nes dabar žinomas budas reikalauja per ilgą laiką vartoti gyduoles ir laikas nuo laiko turi buti išimtas iš skilvio ir išegzaminuotas maistas, kad patikrinti kiekį hydrochlorinės rukšties.

---

kada jie negali smulkmeniškuose ginčuose apsieiti be šmežto? Sarmata jums komunistai, kad jųs užlaikot tokios žemos rušies savo redakcijinį personalą.

Tovariščius

Luckies — lengvas užsirūkymas

IS TURININGO, BRANDAUS-KŪNO TABAKO - "IT'S TOASTED"

VIDURINIAI LAPAI

Viršutiniai lapai visų tabako augalų yra linkę duoti aiškiai šiurkštų, šarmišką skonį. Apatiniai lapai linkę rūgštumui dūmuose. Tai tik viduriniai lapai prisiartina gamtoj prie skoningiausios rūgšties – šarmų lygsvaros. LUCKY STRIKE Cigaretuose yra naudojami viduriniej lapai.

LUCKIES YRA MAŽIAU RŪGŠTŪSI

Nesenai padaryti cheminiai bandymai parodo*, jog kiti populiarūs cigaretų išdirbiniai turi rūgštume perviršių nuo 53% ik 100% daugiau negu Lucky Strike.

* Daviniai Patikrinta Nepriklausomų Cheminių Laboratorijų Ir Tyrinėjimo Grupių

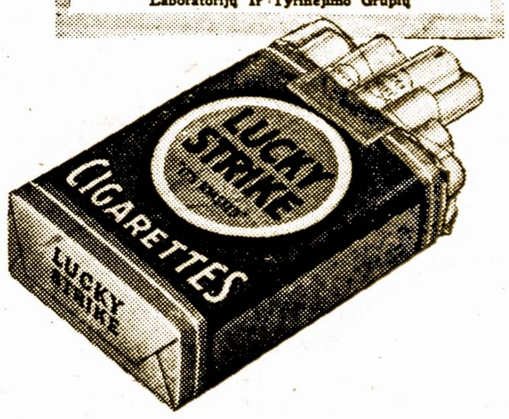

"IT'S TOASTED" — Jūsų gerklės apsauga — prieš knitėjimus — prieš kosulį

Copyright 1936, The American Tobacco Company

Apie Radio Bangas

Mes jau žinome, kad šiandieninė technika yra mums davusi stebuklingąjį radio, kuris dar visiems savo kai kuriom paslaptingom vietom yra įdomus, viliojantis. Radio, kitaip sakant radio bangos, dar labai daug žada nuostabių radio technikos laimėjimų, naujų keistenybių. Tat čia nors trumpai paliesiu radio bangas, pasistegsiu supažindinti su kai kuriomis jų savybėmis.

Daug kas iš musų stebisi, kokiu budu ir kaip tie garsai, kurie girdėti iš ausinių — telefonų ar garsiakalbių, ateina iš tolimų vietų be jokių laidų. Kaip tos radio bangos ateina? Kaip per tokius atstumus ateina ir nesusimaišo? Šitie klausimai, kurie ne vienam radio klausytojui kartais pasuka galvą.

Visi garsai, kuriuos pagauna radio priimtuvai, ar tai detektoriniai ar lempiniai, ateina radio bangomis, vadinamomis elektro - magnetinėmis bangomis. Tas elektro - magnetines bangas pagimdo — pagamina radio siųstuvas. Siųstuvas pagamina iš aukšto dažnumo elektros moduliuotus ar nemoduliuotus virpesius, gi tuos virpesius paleidžia — išspinduliuoja visom kryptim siųstuvo antena. (Nelyginant, kaip į vandenį mestas akmuo, sukelia vandens paviršiaus bangavimą). Nuo siųstuvo antenos virpėjimų ir gimsta elektromagnetinės bangos, kurios plinta labai greitai eteriu, vadinamu šviesos greičiu, t. y. 300 tukst. kilometrų per sekundę (Kilometras skaitosi 3,280 angliškų pėdų ilgio). Tai yra nepaprastai didelis greitis.

Eterio sąvoką mokslininkai įvedė tam, kad galima butų elektromagnetinių bangų spindulavimo reiškinius aiškinti. Tikrumoje gi eterio nieks neapčiuopė ir kas tas eteris yra sunku pasakyti. Elektros reiškinius mes galime jausti ir matyti, o eterio savybių negalima nei matyti nei jausti. Tai yra kažkokia nejaučiama galybė kuri viešpatauja visuose kunuose, ore ir beorinėje erdvėje, kurio įvirpintos dalelės momentaliai suvirpina kitas. Tad ir aiškinama, kad tuo eteriu, tom jo dalelėm ir plinta radio bangos — elektromagnėtinės bangos.

Elektromagnetinės bangos kai kuriuos kunus pareina, o kiti jas apsorbuoja, sugeria. Visi metalai laidininkai (laidininkų laikomi tie metalai, kurie praleidžia elektrą) sugeria tas bangas, ir pavyz. per muro storą sieną jos praeina. Todel galima ir uždaram kambary iškelti anteną, ne butinai lauke, ir viskas bus gerai girdėti, priimtuvas veiks.

Radio bangos nėra visos vienodos. Jų yra keletas rušių. Yra nustatyta penkios radio bangų rušys, kurių kiekviena turi savotiškų savybių. Bangos matuojamos metrais. Jos suskirstytos šitaip: ilgos, vidutinės, tarpinės, trumpos ir visai trumpos (ultra — trumpos) bangos. Taip radio bangos suskirstytos ir pavadintos tarptautinio patariamojo radio komiteto.

Kokio ilgumo radio bangas vartoti kuriai valstybei, susitariama ir nustatoma tarptautinio radio komiteto ir konferencijų. Nes jeigu kelios radio stotys pradėtų vartoti tą pačią bangą, tai nieko negalima butų suprasti. Taip nesenai Lietuvai kliudydavo tyčia vokiečių radio stotis, kad sutrukdyti, nors tarptautinė teisė to neleidžia. Be to, toks trukdymas, ta pačia banga, vartojamas karo laike kliudyti priešo radio stotims dirbti.

Čia paminėsiu tik pačias skirtingasias radio bangas, butent; ilgąsias ir trumpąsias. Ilgos bangos savo sklidimu yra pastoviausios bangos, nes jos vienodai gerai plinta kaip dienos taip ir nakties metu, kas kitom bangom turi įtakos. Taipogi ilgos bangos lengvai nugali antžemio kliutis, kaip kalnus, miškus ir kitas kliutis. Jos turi savybę apgaubti visus žemės paviršiaus nelygumus, lengvai juosia žemes rutulį. Todel ilgos bangos vartojamos galingose valstybinėse radio stotyse ir tarnauja daugiausia radiotelegrafijai.

Trumpos radio bangos yra charateringos savo tylos zonomis (sritimis). Tos tylos zonos atsiranda todel, kad trumpos bangos turi savybę ne tik plistį ant žemių, bet ir kilti aukštyn į erdves, o ten aukštumoje atsimušusios į tam tikrą oro sluogsnį grįžta atgal žemės paviršiun tik jau už kelių šimtų ar tukstančių mylių atstume nuo siunčiamos stoties. Tokiu budu trumpų bangų stotį mes girdime aplink per keliolika mylių, toliau nieko negirdime, o už šimtą ar tukstančių mylių vėl aiškiai girdėsis. Tas tarpas, kur negirdėt, ir vadinasi tylos zona. Pailiustruosim pavyzdžiu: mes turime mažą trumpą bangų siųstuvėlį ir juo dirbsime telegrafija ar telefonija, tai musų apylinkė aplink per kokius 10—20 mylių girdės, o toliau jau nieko nesigirdės. Gi kur nors Prancuzijoj bei Anglijoj arba Australijoj bei čia Amerikoj vėl aiškiai girdės. Be to, trumpom bangom daro įtakos jų plitimui dienos, nakties ar sutemų laikotarpiai. Tai tokia trumpų radio bangų savybė. Jos plačiai praktikoje vartojamos. Taipogi jas mėgsta vartoti įvairus radio mėgėjai.

Visa mus apsupanti erdvė pilna tų radio — elektromagnetinių bangų, kurios skraido labai greit visomis kryptimis. Ir visoms toms bangoms pagauti reikia skirtingų radio priimtuvų, kad antenos pagautus virpesius perdirbtų mums suprantamais garsais, kad išskirtų iš to elektromagnetinių bangų mišinio norimą klausyti radio stotį. (L.U.)

V. Ulčinskas.

AMERIKOS LIETUVIO KNYGYNE YRA APIE 100 SKIRTINGŲ RŲŠIŲ KALENDORIŲ KAINOS PO 15 IR 25 CENTUS

LIETUVOS VISUOMENĖ ARTIMIAU BENDRADARBIAUS SU KLAIPĖDOS KR.

Paskutiniuoju metu Lietuvos Visuomenėje reiškiasi vis glaudesnis bendradarbiavimas su Klaipėdos krašto visuomene. Tie sa, šis bendradarbiavimas buvo jau ir ankščiau. Tačiau jis buvo nelabai žymus. Jau ir ankščiau, šiam bendradarbiavimui plėsti, Kaune veikė "Lietuvos ir Klaipėdos krašto kulturinio bendradarbiavimo draugija". Tik ši draugija savo veikimo nebuvo plačiau išvysčiusi.

Dabar šios draugijos jau nėra. Vietoje jos Kaune pradėjo daug smarkiau veikti "Lietuvos Vakarų Sąjunga". Neseniai vakarų sąjungos pirmininkas Vaclovas Sidzikauskas Lietuvos žurnalistams plačiau papasakojo apie šios sąjungos darbus ir siekimus. Są-gos pirmininkas nurodė, kad nuo neatmenamų laikų lietuvių gyvento ir gyvenamojo ploto likimo skaudžiausiai buvo paliesta jo vakarų dalis. Tryliktame šimtmetyje ji atejunų buvo užkariauta ir nuo to laiko vakarų lietuviai šimtmečius buvo svetimos kulturos ir svetimos valdžios veikimui. Lietuvos vakarai lietuviškais paliko tik del nepaprasto lietuvių atsparumo, jų budo kietumo, prisirišimo prie savo tėvų kalbos ir papročių.

Dabar Lietuvos vakarų dalis (Klaipėdos kraštas) jau trylika metų, drauge su Didžiąja Lietuva, sudaro vieną valstybę. Tačiau ilgus amžius Lietuvos vakarų dalai esant vokiečių valdžioje, o Didžiąjai Lietuvai esant rusų valdžioje, tarp šių abiejų musų valstybės dalių tada nebuvo jokio santykiavimo. Del to dabar viena Lie-vos dalis nuo kitos dvasiniai yra kiek nutolusios. Per tokį ilgą vienų nuo kitų atskirimo laiką ir pasireiškę kai kurių skirtumų gyventojų kalboje, jų bude, ir galvojime.

Štai del ko Lietuvos visuomenė, norėdama neatsilikti nuo gyvenamojo laikotarpio, tarp Lietuvos vakarų ir kitos jos valdomos žemės dalių dvasios tiltus. Juk keliolikos metų patyrimas parodė, kad politinių ryšių dar nepakanka, norint organiškai sujungti Klaipėdos kraštą su Didžiąja Lietuva. Kai bus nutiesti tie dvasios tiltai, Didžioji Lietuva pamils savo vakarų brolius, savo jurą, savo vartus į platųjį pasaulį. Tada neatsiliks ir Mažoji Lietuva, praeityje davusi tiek daug ir tokių gražių lietuviško ištvermingumo bei atsparumo įrodymų. Vakarų lietuviuose atgaivinusi kovos dvasią už bendrus visus Lietuvių tautos idealus, ji visa širdimi pamils Lietuvos valstybę, savo laisvės ir medžiaginės bei kulturinės gerovės šaltinį.

Didžiosios ir Mažosios Lietuvos lietuvių protų bei širdžių vieningumo ugdymas — tai yra vyriausias Lietuvos Vakarų Sąjungos tikslas. Sąjunga yra grynai kulturinė. Bet savo veikloje ji neatsisako ir politinio bei ekonominio darbo. Pagrindiniam Didžiosios Lietuvos ir Klaipėdos krašto suartinimo darbui varyti sąjunga steigs mokslo, propogandos ir kulturos sekcijas. Dabar jos jau baigiamos organizuoti. Sekcijoms vadovaus žymus Lietuvos mokslininkai ir politikai.

Artimiausias Vakarų sąjungos uždavinys — platus organizacinis darbas. Jo siekdama, Vakarų sąjunga visoje Lietuvoje netrukus pradės steigti savo skyrius, kad reikalui esant pati sąjunga galėtų tarti savo rimtą žodį, kaip Lietuvos visuomenės organizuotoji dalis. Manoma, kad sąjungos skyrių steigimas Lietuvoje ras plataus atbalsio, nes kiekvieno lietuvio pareiga — eiti politinę ir medžiaginę Baltijos pajurio sargybą. Vakarų sąjunga, drauge su Lietuvos šaulių sąjunga, šiemet ruošia platų Klaipėdos atvadavimo 13 metų sukaktuvių minėjimą. Be to, sąjungos pastangomis, Lietuvos mokyklose jau įvesta "Klaipėdos valandėle", per kurią mokiniai daugiau supažindinami su Klaipėdos kraštu.

Klaipėdos Uostas Baltikos Pajury

ŠIS-TAS IŠ KLAIPĖDOS KRAŠTO PRAEITIES

KLAIPĖDOS KRAŠTO ATVADAVIMO 13 METŲ SUKAKTUVĖMS

Sausio 15 d. suėjo 13 metų, kai Klaipėdos kraštas atvaduotas iš ilgų amžių vokiečių vergijos ir grąžintas Lietuvai. Šia proga čia patiekiame kai kurių žinių iš Klaipėdos krašto praeities.

Minėdami Klaipėdos krašto reikalus, dažnai sakome, kad tai yra Mažoji Lietuva. Tas kai kam duoda progos suprasti, kad tik Klaipėdos kraštas sudaro Mažąją Lietuvą. Tačiau iš tiesų Mažąją Lietuvą sudaro dar ir tos žemės, kurių dalį šiandien vadiname Rytų Prusija. Ten irgi gyvena gerokas skaičius lietuvių.

Klaipėdos kraštą sudaro 2848 kvadratiniai kilometrai žemės ploto su gražiomis Nėringos kopomis. Šiandien labai sunku pasakyti, kas buvo pirmieji Klaipėdos krašto gyventojai. Istorinės iškasenos rodo, kad Klaipėdos krašte žmogus pradėjo gyventi apie 1000 metų prieš Kristų. Pirmieji gyventojai buvę aisčių giminės. Mes, lietuviai, esame taip pat aisčių kilmės. Todel darosi aišku, kad čia gyventa lietuvių giminės kuršių, tik jokiu budu nė germanų. Klaipėdos krašto praeitis visiškai aiškėja nuo 1252 metų, kai į Klaipėdą atsikėlęs kardininkų ordinas pasistatė pilį, kurios pagelba galėjo tvirčiau laikyytis prieš žemaičius ir neva krikštydamas terioti Lietuvą. 1923 metais Didysis Lietuvos kunigaikštis Gediminas paėmė Klaipėdą ir pilį sudegino. Nuo tada Klaipėdoje išnyko kardininkų ordinas, o jo vietą užėmė aršųs Lietuvos priešai kryžuočiai. Narsųs žemaičiai nenusileido ir kryžuočiams. Klaipėda nuolatos buvo deginama ir per kovas ėjo iš vienų rankų į kitas. Kryžuočiai įsistiprino Ragainės ir Ventės pilyse, bet 1410 metais ties istoriniu žalgiriu Vytautas Didysis jiems davė lemiamą smugį.

Po šių smarkių įvykių ligi 1600 metų pradžios Klaipėdos kraštas gyveno ramiai. Tik vėliau, kai Prusijos kunigaikštis Albrechtas sumanė atstatyti buvusią kryžuočių ordino garbę, į Klaipėdos kraštą jis įdėjo dideles pinigų sumas, norėdamas jį paversti vokiška žeme. 1629-1635 metais Klaipėda buvo atitekusi laikinai į švedų rankas. Ir vėlesniais laikais švedai dažnai pasirodydavo ties Klaipėdos miesto sienomis

1678 metais Klaipėdą ištiko didelis gaisras, kuris sunaikino visą miestą. Tik pilis išliko sveika, kurioje susimetę gyventojai atsispyrė nuo švedų pakartotinio puolimo. 1709 — 1710 metais Klaipėdos kraštą aplankė baisioji rykštė — badas, maras ir dideli šalčiai. Per tuos dvejus metus išmirė tukstančiai žmonių. Į jų vietas atpludo daug įvairių kolonistų, o 1732 metais tukstančiai kolonistų į čia atsikėlė iš Vokietijos gilumos. Tik nuo šio laiko Klaipėdos krašte atsirado gerokas skaičius vokiečių, kurie palaikomi Prusijos valdžios čia ėmė vokietinti ir senuosius to krašto gyventojus lietuvius.

1757 — 1763 metais rusų kariuomenė plėšė ir naikino Klaipėdos kraštą. Bet po šių sunkumų apie pusantro šimtmečio Klaipėdos kraštas galėjo vėl laisviau gyventi. Tačiau šis visas laikotarpis tenykščiams lietuviams buvo labai skaudus, nes vokiečiai iš jų stengėsi išplėšti lietuvišką dvasią. Gi po 1875 metų toji nutautinimo banga dar labiau sustiprėjo. Lietuvių kalba buvo pašalinta iš mokyklų, bažnyčių ir kitų viešų vietų.

Atėjo didysis karas Vokiečiai jau 1914 metų rudenį Klaipėdos krašto pietinę dalį užleido rusams, o 1915 m. pradžioje rusai užėmė ir visą kraštą. Pasibaigus didžiajam karui, Klaipėdos likimas pateko to karo laimėtojų, santarvės valstybių, žinion. Klaipėdos reikalus tvarkyti pradėjo prancuzai. Tačiau lietuviai, po ilgų amžių priespaudos, pajutę besiartinančią laisvę, 1923 m. sausio 15 d. sukilo ir nusikratė svetimųjų jungo. Po ilgesnių derybų, 1924 m. gegužės 8 d. Lietuva su Anglija, Prancuzija, Italija ir Japonija pasirašė Klaipėdos krašto konvenciją, pagal kurią Klaipėdos kraštas gavo autonomiją ir buvo ir juridiškai priskirtas prie Lietuvos. Tsb.

Vokietija Nuodija Lietuvą

Paskutiniuoju metu Lietuvos — Vokietijos pasienio gyventojai (Vilkaviškio, Šakių, Tauragės ir Kretingos apskr.) pradėjo daugiu gerti visokių stiprių alkoholinių gėrimų. Iš jų paminėtini: brentspiritis, dropas ir anodija. Tie svaigalai yra toki stiprus ir nuodingi kad kiek daugiau išgėręs žmogus nustoja sąmonės. Jau buvo keletas atsitikimų Tauragės apskrityje, kad nuo dropo vartojimo mirė keliolika žmonių. Šie šiurpus reiškiniai Lietuvos — Vokietijos pasienyje ima vis dažniau kartotis. Tad, suprantama, kad jais turėjo susirupinti tam tikri Lietuvos valdžios organai. Jie ištyrė, kad šie nuodingi, bet labai pigus, gėrimai į Lietuvą patenka iš Vokietijos šmugelio keliu. Taip pat iš Lietuvos valdžios organų tyrinėjimų paaiškėjo, kad žmonės šiuos nuodus geria visiškai nežinodami jų kenksmingumo, o tik suvilioti jų pigumu. Tai parodė visa eilė liudininkų.

Del šių įvykių Lietuvos spaudoje ir visuomenėje keliama didelio susirupinimo. Kai kas net nurodo, kad anodija, dropas ir brentspiritis vokiečių tyčiomis gabenamas į Lietuvą. Vadinasi, vokiečiai stengiasi sąmoningai nuodyti Lietuvos gyventojus. Jeigu šie tvirtinimai pasirodytų teisingi, tai gali kilti naujas didelis skandalas. Istorijoje dar niekur nebuvo atsitikimų, kad viena tauta tyčiomis ir taikos metu sąmoningai nuodytų kitą tautą.

Šiuo atvėju vokiečių elgėsys su Lietuvos pasienio gyventojais iškiltų visoje plotmėje. Kad čia yra sąmoningas Lietuvos žmonių žudymo darbas, rodo paskutiniu metu sugautos kontrabandos žudymo darbas, rodo paskutiniu metu sugautos kontrabandos daviniai. Šių metų pradžioje Klaipėdos pasienio policija sulaikė kelis šmugelninkus, kurie į Lietuvą nešė kontrabandą. Pasirodė, kad kontrabanda susidėjo tik iš ankščiau paminėtų nuodingų gėrimų. Buvo sulaikyta apie 200 literių dropo, apie 230 literių spirito ir tiek pat anodijos. Tai tik viena sulaikyta kontrabanda. O kiek jo nesugaunama. Iš to galima drąsiai daryti išvadą, kad ši kontrabanda į Lietuvą vežama su vokiečių valdžios žinia.

Taip manoma dar ir del to, kad tiesiog į Klaipėdos kraštą šių nuodų kontrabanda nesiunčiama. Mat, vokiečių naciai gaili savo bendrininkų — Klaipėdos vokietininkų...

Lietuvos valdžios organai, norėdami kuoskubiausiai užkirsti kelią savo žmonių nuodijimui su pasienio kontrabandininkais pradėjo energingą kovą. Už nuodų kontrabandą sugautieji bus smarkiai baudžiami, lygiai kaip ir už pasikėsinimą atimti žmogaus gyvybę.

Štai prie kokių niekšingų "žygdarbių priėjo vokiečių naciai, neva kovodami del savo "aukštų idealų". Vesdami visokius spaudimus prieš Lietuvą, jie nesigėdija net biaurų žmogžudyščių. Tai negirdėtas dalykas. Reikia manyti, kad į šiuos nacių darbus Lietuva atkreips viso pasaulio dėmesį. Vokietijai dar teks sunkių kaltinimų. Jie nuo nacių veido nuplėš kaukę ir parodys tikruosius vokiečių valdžios siekimus. Tsb.

Lenkų Demonstracijos Prieš Lietuvą

Prieš kurį laiką Varšuvoje prasidėjo Lenkijos vidaus reikalų ministerio generolo Piereckio nužudymo byla. Tos bylos kaltinamajome akte smarkiai užsipuolama Lietuva už jos tariamus santykiavimus su ukrainiečių teroristų organizacijomis. Mat tų organizacijų nariai dabar Varšuvoje tiesiami. Lenkų prokuroras labiausia puola buvusį Lietuvos užsienių reikalų ministerį Dr. Dovą Zaunių. Del šio lenkų prokuroro kaltinimo Lietuvai, galima tiek pasakyti, kad jis lygus visiems panašios rušies lenkų kaltinimams, tai yra, neturi jokio pagrindo. Kaip pats dr. A. Zaunius Lietuvos spaudos atstovams pareiškė, Lietuva su ukrainiečių teroristais niekados artimesnių santykių nepalaikė ir jų pinigais nešelpė.

Tačiau lenkų visuomenė buvo kurčia Lietuvos atžvilgiu. Ji užsikimšo ausis prieš visus Lietuvos paneigimus lenkų prokuroro kaltinimus. Ji įsikando neapykantą prieš Lietuvą ir dabar ją visur skleidžia. To dar maža. Lenkai patys išsigalvojo tiesiog juokingų nesąmonių, apie tariamosius Lietuvos lenkų persekiojimus, Lietuvoje apie jokius lenkų persekiojimus nieko nežinoma, nes čia jie kaip gyveno, taip ir dabar niekieno nevaržomi gyvena.

Lenkų visuomenė, sukurstyta tokia agitacija, kuri, matyti, pagaminta Vilniaus ir Gardino vaivadijose, pradėjo prieš Lietuvą ruošti demonstracijas. Čia įdomu pažymėti, kad pirmoji demonstracija įvyko Vilniuje ir jai vadovavo Vilniaus vaivada Pulk. Bocianskis. Šis faktas parodo, kad demonstracijos ir tariamuosius lenkų persekiojimus Lietuvoje tikrai sugalvojo Vilniaus vaivadija (vyriausios lenkų valdžios Vilniuje įstaiga.) Demonstracijų kalbėtojai aštriai puolė Lietuvą, grasindami jai smurtu ir net ginklu. Tokios demonstracijos netrukus įvyks Varšuvoje ir kituose Lenkijos miestuose.

Jeigu šių lenkų demonstracijų pasekmės butų tos pačios, kaip ir ankstyvesniųjų, tai netrukus galima laukti smarkių Vilniaus krašto lietuvių persekiojimų. Vadinasi, lenkai neva gindami Lietuvos lenkus, nori pradėti pulti Vilniaus lietuvius. Ir čia pirmosios kregždelės jau pasirodė.

Neseniai Vilniaus vaivada pas save pasikvietė Laikinojo Vilniaus lietuvių komiteto pirmininką K. Stašį ir iš jo pareikalavo, kad lietuvių veikimas Vilniaus krašte butų visiškai sustabdytas. Jeigu vaivados reikalavimų laikinasis komitetas nepaklausys, tai pats vaivada pagrasino imtis aštresnių priemonių prieš lietuvius. Dabar, kaip matome, tos priemonės pradedamos demonstracijomis prieš Lietuvą ir Vilniaus lietuvius. Pažymėtina, kad šiomis dienomis Vilniaus vaivada įsakė "Laikinojo Vilniaus lietuvių komiteto" pavadinimą pakeisti į "Tautinis Vilniaus lietuvių komitetas". Girdi, čia jokio laikinojo komiteto negali buti, nes Vilniaus kraštas ne laikinai, bet visiškai prijungtas prie Lenkijos .

BIRUTĖS SALDAINIAI ŠVENTĖMS

BIRUTĖS SALDAINIAI

Ką tik atsiųsti iš Lietuvos Kalėdų šventėms. Lietuvoje gaminti iš skanių vaisių ir saldumynų ir yra tinkama dovana visiems.

Šių saldainių dėžutė susideda iš keliolikos aukštos rušies saldumynų, kurie parsiduoda už 75c svaras, gi už $1. su persiuntimo lėšomis.

Prisiųsk mums $1. mes tamstai užtai prisiųsime dežutę tų vaisinių, ką-tik iš Lietuvos atgabentų saldainių.

Palaikykime Lietuvos pramonę. Naudokime iš jos įgabentus produktus — lietuviškus saldainius. Su užsakymais kreipkitės šiuo adresu:

AMERIKOS LIETUVIS

14 VERNON STREET — WORCESTER, MASS.

Pranešimas!

AMERIKOS LIETUVIO

SIENINIAI KALENDORIAI

Jau Gatavi.

Todel tuojau pasinaujinkit savo prenumeratą ir prie jos pridėkit 10 centų ekstra kalendoriaus persiuntimo lėšų padengimui. Gi tie musų skaitytojai, kurie jau yra anksčiau užsimokėję už Amerikos Lietuvio prenumeratą, meldžiame 10 centų prisiųst krasaženkliais, kas daug prisidės prie laikraščio ekonomijos persiuntimo reikale.

Visi tie, kurie dabar pasinaujins savo prenumeratą, gaus labai gražų SIENINĮ KALENDORIŲ su tautiškomis ir katalikiškomis šventėmis DOVANAI.

Todel neatideliokite laiko, bet pasinaujinkit šiandien, neatsižvelgiant ar jusų prenumerata pasibaigus ar ne, jei jusų prenumerata dar nepasibaigus, ji bus pratęsta iki galo.

Am. Lietuvio prenumerata Suv. Valstijose $1.50 metams. Užsieny: Kanadoj ir Lietuvoje – $2.00 metams. Ypatingai tie musų skaitytojai, kurie turi užrašę Amer. Lietuvį į Lietuvą turi pasiskubint, kad atnaujint savo draugams prenumeratą, nes ir jiems bus pasiųstas kalendorius.

Adresuokite:

AMERIKOS LIETUVIS

14 Vernon St. Worcester, Mass.

JUOKAI

PATENKINTAS

Gydytojas klausia dežuruojančią sesutę:

— Na, sesute, kaip tamsta įspėjai pacijentą, kad jam beliko gyventi vos tik pora savaičių?

— Labar atsargiai, pone gydytojau, palaipsniui...

— O kaip tai poniai pavyko padaryti?

— O taip, p. gydytojau, iš karto pradėjo įkalbinėti, kad jis neužilgo mirs. Kitą dieną pareiškiau, kad gyvens dar savaitę. O kai šiandien pasakiau, kad jam liko gyventi dar dvi savaitės, jis buvo visai patenkintas.

SUMANUS

— Pasakyk man, kodėl sutikęs tą vagilių Jurgį, jam taip ranką tvirtai spaudi?

— Nes kai ją laikau tvirtai, galiu buti ramus, kad iš kišenės niekas neprapuls.

— Žinai, mielasis, tėvelis man padovanojo vestuvėms 30.000 litų čekį.

— Tai mes turime susituokti ne pirmą valandą, kaip kad anksčiau buvome numatę bet dvyliktą.

— Kodėl viena valanda anksčiau?

— Matai, brangioji, todėl, kad pirmą valandą jau užsidaro bankas.

KARJERISTAS

— Musų buhalteris yra nepaprastai baisus karjeristas.

— Iš ko drauguži taip sprendi?

— Matai, jie kiekvieną rytą pabarsto savo viršininko stalą taboka, kad jam čiaudint, galėtų nuolat sakyt "į sveikatą!"

MALDA

— Brangus Dievuli, — meldžiasi šešerių metų Aldutė, — padaryk taip, kad mano senelis tuoj vėl butų sveikas ir daugiau nesusirgtų. Mano senelis gyvena Ukmergėje žaliame namely su naujomis gonkomis.

SIŲSKIM KIELĄ DARIAUS-GIRĖNO KELIU

Musų karžygiai Darius ir Girėnas paaukojo savo žydinčias gyvybes vienan aukštam tikslui: duoti Jaunajai Lietuvai Didįjį Testamentą. žuvusių karžygių galinga ir nemirštanti dvasia tuo Testamentu įsako lietuvių tautai ne vien iš New Yorko į Kauną skridimą vykdyti, bet aplamai atkakliai ryžtis dideliems, jaudinantiems žygiams, tautos garbei ir pažangai, ir nepaisyti kliučių, sunkumų ar pavojų bei nenusiminti nepasisekimais iki pergalė bus pasiekta. Lengviau ir pigiau, kaip karžygių gyvybėmis tokį kilnų Testamentą musų tauta negalėjo gauti. Dideli žygiai nebutų dideli, jei jie butų lengvai pasiekiami.

Silpnadvasiai nesupras to Testamento jaudinančios reikšmės. Jų niekas nejaudina, niekas jų silpnos sielos nekelia. Del jų, musų didvyrių pasiaukojimas butų buvęs veltui atliktas. Bet tukstantinėse miniose musų aukštos dvasios ir kilnios sielos brolių lietuvių Dariaus ir Girėno pasiaukojimas ir jų paliktas Didysis Testamentas padarė neišdildomo įspudžio ir jie pasiryžo savo mylimų karžygių iš amžinybės žiurinčiai nemirtingai ir galingai dvasiai parodyti, kad lietuviai eis didžiųjų pasiryžimų keliu ir vykdys jų Didįjį Testamentą.

Į tuos kilniosios ir galingos dvasios lietuvius mes ir atsišaukiam kviesdami į talką siųsti lakuną Antaną Kielą didįjį žuvusių karžygių žygį laimėjimu apvainikuoti, laimingai pasiekti jų užbrėžtąjį tikslą — Kauno aerodromą. Lakunas Antanas Kiela yra kvalifikuotas tam dideliam žygiui. Jis yra geras lakunas, geras mechanikas ir jam lietuvių tautos reikalai ir garbė yra taip pat arti širdies, kaip buvo musų žuvusiems didvyriams. Jis ginklu kovojo del Lietuvos laisvės ir savo patyrimu prisidėjo Lietuvos karo aviacijai kurti. Kartu su Darium ir Girėnu ilgai dirbo lietuvių aviacijos pažangai, del to labai gerai, kad jis pasiėmė pareigą savo žuvusių draugų ir bendradarbių didžiajam žygiui apvainikuoti. Jis tai gali padaryti ir padarys, jei sveikata ir laimė tarnaus. Bet mes, stipriosios dvasios lietuviai, turim tam tikslui sudėti lėšų. Tai mes galim padaryti ir padarysim.

Galley 2 Siuskim Kielą da-

Tam darbui jau mes visi turim patyrimo. Žuvę karžygiai mus išmokė. Turim suburti jėgas ir organizuotomis jėgomis surinkti reikalingus pinigus. Mes visi jau turime patyrimo organizuoti kolonijų komitetus ir rėmėjus. Taip pat turim patyrimo tam tikslui ruošti įvairias pramogas ir aviacijos dienas. Mažiau mums reikės nurodymų ir lakuno ar Centralinio Komiteto.

Del to, tegu buna šis musų atsišaukimas trimitu, šaukiančiu į didįjį darbą. Atsiliepkite tam trimitui. Tuojau šaukite kolonijų veikėjų ir organizacijų posėdžius, organizuokite komitetus, užmegskite santykius su Centraliniu Komitetu ir lakunu, taip, kad naujam žygiui pasiruošimo tinklas visoj šaly, kur tik yra burelis lietuvių, išsyk prasidėtų.

Trimitai mus šaukia į darbą del tautos garbės, pažangos ir laimėjimo. Atsiliepkite kareiviškai, momentaliai, be atidėliojimo!

Transatlantinio Skridimo Organizatorius
Lakunas Antanas Kiela.

Trečiojo New York-Kaunas Skridimo Centralinis Komitetas:

Pirmininkas. Juozas Sagys,
I. vicepirm. J. Tumasonis,
II. vicepirm. Myk. Sabenka,
Prot. rašt. Pijus Bukšnaitis,
Fin. rašt. Adv. K. Jurgėla,
Iždininkas Juozas Garšva,
Propagandos ved. D. Klinga.

Kom. adresas: Antanas Kiela, 231 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Kalendorių Pavyzdžiai

1937 Metų Jau Atėjo

Todel kviečiam visus lietuvius biznierius kaip vietos taip ir iš apielinkės miestų tuojau užeit Amerikos Lietuvio ofisan ir išsirinkt gražiausius kalendorių pavyzdžius del sekančių 1937 metų.

Duodant kalendorių užsakymus išanksto ir tiesioginiai, jie jums apsieis daug pigiau. Užsakant kalendorius, pinigų mokėt nereikia išskiriant mažą nuošimčių rankpinigių, gi su balansu atsilyginsit metų pabaigoje – Lapkričio ar Gruodžio mėnesy, prieš pat Kalėdų šventes, kuomet jusų užsakymas bus pristatytas į jusų krautuvę, arba jei norėsite galėsite patys užeit ir pasiimt.

Dabar duodami kalendorių užsakymus netik kad gražiausius atvaizdus sau išsirinksite, bet ir duosite mums progos jusų kalendorius kuogražiausiai apdirbt ir į laiką padaryt. Bet jei patys iš toliau negalėtumet pribut, tai mes pasistengsim su kalendorių pavyzdžiais pribut tiesiog į jusų apielinkę ar bile kur, kad jums patarnaut viršminėtame reikale. Kreipkitės šiuo adresu:

AMERIKOS LIETUVIS

14 Vernon Street — Worcester, Mass.

BRIEDIS IR ŽVEJO SVAJONĖ

Daug metų mandravo Nerijoj senas labai dideliais ragais briedis. Jis vasaros vidurdieniais gulėjo lapuotuose krumuose, o vakarais, išeidavo ant aikščių graužti pakrumiais alksnių ir beržų lapus. Saulei leidžiantis, eidavo į pajurį gaivinti dienos troškulį. Nerijos žvejai, del ragų didumo, ir jaukumo, praminė briedžių karaliumi. Jam bemandraujant atėjo šaltas ruduo; nuo krumų šalna pašalino lapus, prisėjo graužti kaip kiekvienais metais apšarmojusius pušų spiglius. Prisiminęs kiekvienos žiemos spigliuotą su sniegu maistą labai nusiminė. Nejaugi taip visas amžius reiks praleisti žiemą Nerijoje, — ir graužti smaluotus spiglius. Ne! — sumykęs — papurtęs vainikuotą galvą, apsidairė aplinkui. Sako, geriau eisiu ant kalno, ar nematysiu užsilikusių ant medžių žalių lapų. Čia gyvenimas nuobodus ir nepakenčiamas, greitai ateis šalčiai. O žiemą ledas slidus ir nevisur užšalęs, geriau dabar plauksiu.

Retais žingsniais pasiekė kalno viršunę, apsidairė į visas puses, pakėlė aukštai galvą, žiurėdamas į mares užsisvajojo: Ach, ten uų marių matosi daug kupetų šieno, tai gyvenimas butų laimingas — per žiemą — toliau matosi didelis miškas. Nereiks kęsti šalčio. Eisiu.

Nusileidęs pakalnėn nedrąsiai, įbrido į mares, aukštai keldamas kojas kaskartą giliau, ir pradėjo plaukti.

Žvejys Pipis žvejodamas pastebėjo, ir sako: a, tu gudrus esi... sukaupęs visas iegas priplaukė prie briedžio, pririšo prie ragų inkarą virvę, ir džiaugėsi, pailsės rankos, pasieks greičiau su žuvimis turgų. Ant kranto briedis valtės neužvilks, nuluš ragai, o mes pardavę gausim gerus pinigus.

Keli kilometrai antroj pusėj marių vanduo seklus, briedis vietomis siekdamas žemę plaukimą pagreitino. žvejai įgavo baimę virvės atrišti neįmanoma, ji stipriai pritvirtinta prie laivo, ir subrinkęs mezgas. Dar keli šuoliai, momentu pasieks krantą. Žvejai manė truks virvė, bet ne, apsirikta: reikia šalintis iš laivo. Netrukus pakrašty prie akmenų gulėjo laivo skeveldros. Kiek toliau už medžio užkliuvęs inkaras, o prie antro galo virvės, dailųs jų svajonės ragai.

Jonas Mikalajunas
Nida, 8-VII-35 m.

Arėjas Vitkauskas

DIDŽIAM ATEINANČIAM – IR TAU

Atpalaidavęs ledo varžtą,
Tu Žemę — Močią gaivini
Ir — ten, kur jos šrdis yr' karšta —
Gyvybės žiedus daigini.

Sutruks dar kelios trumpos dienos
Ir žemė gyva atsistos,
Ir — blikš spalvomis gėlės vienos
Ir auksu kitos suliepsnos....

Didus Pavasari, žengimą
Su mano širdžia Tu riši, —
Ir ji jau pameta veržimą,
Ir dingsta jai naktis tamsi!

Jau dvasios pančiai, sutruniję,
Po kojų Tau, Didus, nukris —
Ir suklestės skaisti lelija
Džiaugsmų širdy, ir vers akis.

Balti ir rožiniai žiedeliai
Nuo sodno medžių, obelų....
Matau, kas Žemę gyvą kelia
Ir rengia Jai kelius gėlių!

Ir Tu, Mano Žiemos Svajone
Per ilgas speiguotas naktis,
Ateisi tais žiedais... Dejonę
Vien meilės plakimu širdis.

Pakeis, — ir aš bučiuosiu Tavo kojas,
Rasos nuplautas, tarp gėlių;
Matysiu, kaip stebuklas gyvas stojas...
O galvą puoš žiedeliai obelų...

Didus Pavasari, sukėlęs
Gyvybės norus, Tu eini....
Matau vien lankas, dangų, gėles —
Ir tarpe jų: šventykla įstabi.

Aš, ją aplankęs, nusilenksiu
Gyvybei, Grožiui, Meile — Tau!
Sielos gelmes aikštėn pradengsiu, —
Pavasari gražus, dėkosiu vien tik Tau!...

(Iš Liet. Jaunimo žurnalo "Jaunuoji Karta")

JUOK-AI

— Koks skirtumas tarp milijonieriaus ir elgetos?

— Visai nedidelis. Milijonierius turi daug pinigų ir daug rupesčių, o elgeta pinigų neturi, tik vienus rupesčius.

Dėdė — Sudiev, vaikeli. Buk geras, auk didelis, nebraidyk po purvynus ir neplėšyk kelnaičių.

Vaikas: — Ačiu, dėduli, ir aš tamstai to paties linkiu...

žmona: — Oi, oi, oi! Kaziukas prarijo adatą!

Vyras: — Na, ko čia dabar šaukti, kaip višta pereklė. Didelio čia daikto — už 25 centus nupirksiu visą pokelį.

Ligonis: — Ponas gydytojau, šianakt aš sapnavau, kad prarijau pelę, kas man dabar daryti?

Gydytojas: — Kitą naktį tamsta susapnuok, kad prarijai katę, tada bus viskas tvarkoj.

Mokytojas: — Ar žinai, Vaciuk, kodel gulbė turi tokį ilgą kaklą?

Vaciukas: — žinau, ponas mokytojau, kad įlindus į vandenį taip greitai neprigertų.

žvėryne vaikas priėjo prie liuto narvo ir kiša į vidų ranką. Sargas pradeda jį barti.

— Eik šalin, vaike, nes gali įvykti nelaimė.

— Nebijok, dėduli, nieko blogo tam liutui aš nepadarysiu.

— Kaip tu manai, Jurgi, ar eiti šiandieną man į vestuves?

— O kieno tos vestuvės?

— Nugi, mano su Antose.

Burbulis: — Ką tu darai, Gervazai; ant meškerės užkabinai obuolį? žuvims gaudyti reikia juk kirmėlytės.

Gervazas: — Prašau nesirupinti — kirmėlytė yra vidury obuolio, nes jis gerokai sukirmijęs.

PRALEISKITE ILGUS RUDENS IR ŽIEMOS VAKARUS NAUDINGAI - SKAITYDAMI ŠIAS IDOMIAS KNYGAS PRISIŲSTAS KA TIK IŠ LIETUVOS

Vaikų Auklėjimo Vadovėlis Motinoms	35c
Aukso Knygelė, Apie Mandagumą Vyrams	35c
Paskaitykim, apsakymėlių rinkinys	50c
Pasakojimai Iš Gyvulių Gyvenimo	$1.00
Laiškai Busimąjai Sužadėtiniai	75c
Dramblys Karis, (Mukerdži)	$1.00
Šešėlių žmonės, Sacchetti	50c
Meilės Prakeiktos Sielos	75c
Mokslo Pasakos Ir Pasakojimai	$1.00
Pirmieji žmonės Mėnulyje	$1.40
Juros Vilkai, 2 Tomai	$1.50
Snaudžiantis Milžinas	$1.40
Paslaptingas Radinys, Nikas Karteris, 63 pusl. knygelė	35c
Rudolfo Valentino Gyvenimas, E. Ramond	50c
Kaip Apsisaugoti Nuo Ligų, Dr. E. M. Geravičius	50c
Į Aukso Šalį, Joseph Spillman, S. J.	50c
Pilsudskis, Aldanavo	50c
žydų Rinktinės Apysakos, Vertimai	$1.00
Dubrovskis, Puškino	50c
Mėlynoji Ranka, E. Wallace	$1.00
Zuzi Soka, A. Narkevičius	$1.00
Durys Su Septyniais Užraktais, E. Wallace	$1.00
Dvasios ir žmonės, Z. Lagerloff	50c
Šarunas, B. Sruoga	45c
žaliasis Miestas, P. Mašioto vertimas	60c
Juodoji Knyga	$1.00
Šventoji Gėlė, J. Kazėno vertimas	$1.00
Canterville Vaiduoklis, J. Jablonskio vertimas	35c
Saulės Sunus, J. London	50c
Nepaprasti Nuotikiai Arsenijaus Lupino Auksinis Trikampis	50c
Vagis Džentelmenas A. Lupenas	75c
Esmaičio Sakalėlis, 1928 m. laida	$1.00
Esmaičio Sakalėlis, 1929 m. laida	$1.25
Spindulėlis, Skaitymai mokiniams	75c
Negyvoji Gamta — Oras — Vanduo — žemė	35c
Arsenijus Lupenas Prieš Sherloką Holmes	75c
Pamokslai Idėjos Broliams	25c

NAUJI TEATRU VEIKALAI

1. Šėtono Karalystė, P. Vladimirovas, Dviejų Vaizdų Pasaulinė Tragedija	50c
2. Perkunija, A. Ostrovskio — Penkių Veiksmų Drama	50c
3. Tėviškė, 3 Veiksmų Tragedija, A. K. Puidos vertimas	50c
4. Dramos, A. K. Puida	$1.00
5. Mano Taurė, P. Vaičiunas	50c
6. Potašas ir Perlamutras	50c

Kreipkitės

AMERIKOS LIETUVIO KNYGYNAS

14 VERNON STREET — WORCESTER, MASS.

Vietos žinios

Miesto Policijantų Skaičius Bus Sumažintas

Miesto valdininkai svarstydami kaip sumažint išlaidas ir padaugint veiklą miesto policijos skyriuje pirmiausia ketina sumažint policijantų skaičių. Pirmas žingsnis bus priverstinas sveikatos egzaminas del visų policijantų viršininkų ir žvalgybos policijantų, kurie ištarnavo per 25 metus ir pagal įstatymus gali gauti pensijas, pusę paprastos algos, jeigu jie butų nesveiki. Laike tokio egzamino policijantas gali pakviesti savo gydytoją, miestas turės savo, gi galima pašaukt ir trečią. Dabar mieste yra 71 toki policijantai, kurie išbuvę 25 metus tarnystėje. Nors apie šį planą buvo per daug metų prisiminta, tačiaus, iš priežasties policijantų ir miesto valdybos pasipriešinimo, nebuvo ikšiol vykdomas. Dabartinė administracija yra pasiryžusi atstatydinti senesnius policijantus su pensija.

Sulyginus su kitais miestais, Worcestery yra perdidelis policijantų skaičius ir miestui yra bereikalingų išlaidų. Dabartinė miesto valdyba pertvarkys visą policijos skyrių, kad butų kuo daugiausia naudinga ir kuo mažiausia išlaidų užlaikymui.

Iš Labdaringos D-jos Susirinkimo

Vasario 18-tą dieną, antradienio vakare, Šv. Kazimiero bažnyčios svetainėje, susirinko Labdaringos draugijos nariai. Pirmininkas P. Katauskas atidarė susirinkimą kaip paprastai. Raštininkas perskaitė protokolą, kurs buvo vienbalsiai priimtas. Oras buvo blogas, bet žmonių atsilankė gana daug. Vajaus laikui prasidėjus, prisirašė 35 nauji nariai. Taigi, nors žmonės sako, kad lietuviškos organizacijos baigia savo dienas, toks manymas yra be pamato. Reikia tik turėti naudingų draugijų, o visuomenė visuomet rems. Labdarybės draugija dabar turi pašalpinį skyrių, kurs aprupina pačius narius, gi be to draugija sušelpia vargšus ir našlaičius, kurie tik kreipiasi. Kiti svarbūs dalykai nebuvo svarstomi, tai nutarta palikti ateinančiam susirinkimui. Pirmininkas P. Katauskas uždarė susirinkimą. **Koresp.**

Dr. G. T. McKnight

Aukštos Rušies Dantų Taisymas už Prieinamas Kainas

Savaitinės ar Mėnesinės Kredito Sąlygos

256 WESTMINISTER GATVĖS
Providence, Rhode Island

LINKĖJIMAI
NUO
James E. Dooley
Providence, Rhode Island

Arnold, Hoffman & Co., Inc.

Providence, R.I. **New York, N.Y.**
Boston, Mass. **Philadelphia, Pa.**
Charlotte, N. C.

Pertraukia ir Gamina Specialius Produktus del Pritaikymo, Suminkštinimo ir Užbaigimo visokios rušies Audimo Medžiagų — Audeklų — Vienintėli Agentai Belle Alkali kompanijai, iš Belle, W. Va.

Birutės Draugijos Metinis Balius

Pereitą šeštadienio vakare, vasario 22-trą, įvyko Birutės draugijos metinė vakarienė ir šokiai. Žmonių tiek atsilankė, kad dvi didelės L. U. Klubo salės buvo gruste prigrustos. Darbininkai ir darbininkės sušilę dirbo nuo 6-tos val. vak. iki pusiau nakties kad svečius priimti ir jiems tinkamai patarnauti. Draugija už tą jų patarnavimą reiškia didelį dėkingumą.

Ir ištikrųjų, Worcesterio lietuviai moka gražiai ir mandagiai apseiti, nežiurint į tukstantinės publikos atsilankymą. Nebuvo jokių nesusipratimų, už ką Worcesterio lietuvius turime pagirt. Birutės draugija iki šioliai turi geriausią pasisekimą parengimuose delto, kad į Birutės draugiją priklauso sumaniausi vyrai ir darbščiausios moterys. Jeigu koks nors įvyksta parengimas, darbininkų niekados netruksta. Padėkos reiškiame musų draugijos veikliam ir sumaniam pirmininkui A. V. Dailydai, kuris suvirš 2 mėnesiu pasišventusiai dirbo, negailėdamas savo liuoslaikio ir neužsitekėdamas nė vienam draugijos išrinktam darbininkui. Jis pats mažiausį daiktelį turėjo apžiurėti ir apsvarstyti ar tas bus naudingas ar ne. Kiek aš žinau tai vargiai jis turėjo kokį vakarą liuosą, kad nebutų užimtas draugijos reikalais.

Toliaus reiškiame širdingą padėką musų nekuriem biznieriams, katrie prisidėjo su aukomis ir darbu, tik atsiprašau, kad šiuom laiku neturiu po ranka tų biznierių vardų kas kuo prisidėjo, bet vėliau tikiuosi tai surast.

Dabar reiškiame didelį ačiu vietiniu laikraščiu "Amerikos Lietuviui", kuris nepasigailėjo vietos patalpinimui žinučių musų parengimo, delko mes turėjome tukstantinę publiką ir tikimasi gražiaus pelno.

J. A. V., Draugijos rašt.

Padėkos Išreiškimas

Vilniui Vaduoti Sąjungos skyrius dėkoja visiems, kurie kokiu nors budu prisidėjo prie vasario 16-tos, Lietuvos nepriklausomybės šventės paminėjimo, kuris įvyko L. U. Klubo name su žavėjančia programa ir skania vakariene. Pirmiausiai skyrius dėkoja "Amerikos Lietuviui", kuriame tilpo aprašymai apie skyriaus veikimą. Taipgi dėkojam Jono Dirvelio orkestrui, kurs per visą vakarą be mokesties publiką linksmino savo gražiomis muzikos meliodijomis. Ačiu visiems kalbėtojams, ypač teisininkui Kazimierui Tamulioniui. Ačiu visiem to vakaro dalyviams ir darbininkams ir (gaspadinėms) šeimininkėms ir programo pildytojams "Aušrelės" choro vyrų grupei, po vadovyste Jono Dirvelio. Ačiu visiems biznieriams, aukavusiems vakarienės vaišes. Štai jų vardai: Jonas Zalanskas, A. Savickas, Ignas Pigaga, B. Zavorskas, V. Česna, N. Masėnas Bakery, Duda ir Stalauskas Bakery, Masčinskas ir Jeseliunas, B & K Capitol Market, Kinder Bakery ir Jonas Dvareckas, nuo 99 Ward gatvės.

Iš virš tilpusio biznierių sąrašo, pasirodo, kad musų sena tėvynė Lietuva gana turi daug gerų tėvynainių, ir užrubežiuose ne tiktai pas save Lietuvoje. Bet visgi mums lietuviams truksta vieno daikto, tai yra vienybės, reiškia mes nepripažįstam ir nesekame Lietuvos hymno minties. **V. K.**

Specialės Numažintos Kainos Žieminiam Sezonui

KELETA IŠ RETŲ PROGŲ
"PERMANENT WAVE"
pirmiau $8.00 — dabar $4.00
"PERMANENT WAVE"
pirmiau $6.00 — dabar $3.50
IŠPLOVIMAS IR "FINGER WAVE" — 75c
"FACIAL"
pirmiau $1.50 — dabar 50c
Visas Darbas Gvarantuotas

JOSEPHINE'S BEAUTY SHOP
JOSEPHINE VAITKIENĖ, lietuvė savininkė
476 MAIN GATVĖS — TEL. DIAL 2-9707
prieš City Hall — Worcester, Mass.

Lietuvių Radijo Programa

Prašome užsistatyt savo radijus — WHDH stoties (830 kilocikliaus) kaip 9:30 rytę šį sekmadienį.

Programos dalyviai: 1. — Ben Simmons ir jo lietuviškas orkestras iš Poquonock, Conn. 2. — So. Boston Laisvės Choras po vadovyste Izabelės Jarmolevičiutės. 3. — Rožė Merkeliutė iš Mattapan ir Emilija Rudokiutė iš So. Boston padainuos duetą.

Prašome neužmiršt parašyt laišką ar atvirutę į stotį WHDH, pranešdami kaip patiko programa arba prašykite kokias dainas norėtumet išgirst? Adresuokite: Radijo Korporacija, 73 Farragut Rd., So. Boston, Mass.

Liet. Radio Korp.

Paveikslai iš Lietuvos

Tik ką atvažiavęs iš Lietuvos filmininkas Aleks. Zizas rodys judomus paveikslus. Taip pat bus suvaidinta iš Kauno operos "Pupų Dėdė" Lietuvių Piliečių Klubo salėje, 12 Vernon gatvės, vasario 29-tą dieną, 1935, kaip 7 vakare.

Visiems Amerikos lietuviams labai svarbu ir įdomu pamatyti savo mylimą gimtąjį kraštą. Šiose filmose pamatysite takelius, kuriais mažulėliai bėgiojote. Pamatysite Lietuvoj dirbamus darbus, kuriuos ir patys kadaise dirbote. Pamatysite ir bakužę samanotą, kurioje gimėte ir augote. Pamatysite Lietuvos šių dienų gyvenimą ir patys galėsite spręsti, kiek skiriasi nuo senovės. Pamatysite Lietuvoj švenčiamas šventes. Pamatysite Lietuvių Pasaulinį Kongresą Kaune. Pamatysite visą, kas yra Lietuvoj įdomiausia.

Ateikite visi suaugę ir jaunimas. Pamatykite Lietuvos vaizdus, Lietuvos progresą. Pamatykit šią filmą, kuri buvo filmuota Lietuvos žemėje.

Aušrelės Choras Ačiuoja

Aušrelės choras ačiuoja visiems tiems, kurie atlankė jo metinį mėgėjų spektaklį bei muzikos ir dainų vakarą.

Laimėtojais šiame parengime buvo šie dalyviai: Viola Shurio laimėjo pirmą dovaną. Antrą dovaną laimėjo Jack Earl ir trečią dovaną laimėjo Vincent Luckasavage.

Aušrelės choras primina visiems lietuviams, kad jis rengiasi perstatyt operetę "Lietuvaitę" ateinančio balandžio mėnesio 19-tą dieną, 1936 m. **Rep.**

Lietuvių Beno Vakarienė

Leituvių Beno vakarienė vadovaujant p. Bliudžiaus pasekmingai pavyko, prisirinko daug publikos. Visi vakarienės parengimu buvo užganėdinti. Bliudžiaus orkestras išpildė muzikališką programą. Vakaro vedėju buvo Jonas Simonavičius. Kalbėjo adv. Tamulionis, Antanas Kriaučialis ir Adomas Stočkus. Vakarienę gamino Agota Bliudžienė, Elzbieta Visockienė, taipgi vakarienei patarnavo J. Pamarys, B. Jasaitienė, o Kibirkštienė, A. Kalakauskiutė, J. Brazauskas, A. Reinikis, L. Visockis, P Jucius, G. Samuolis, T. Grigaitis, J. Pranaitis, J. Trunca, K. Puteliš ir J. Nastaravičia.

Lietuvių Beno muzikantai taria širdingai ačiu visiems patarnautojams vakarienės laike ir publikai, už skaitlingą atsilankymą. **Rengėjai**

Norkaičių Sunelis

Vincas ir Stella (Jasaitytė) Norkaičiai, 204 Dewey gatvės, susilaukė pirmojo sunelio, vasario 22-trą dieną. Giminės ir draugai prisiuntė gausių sveikinimų šiai jaunai lietuviškai šeimynėlei.

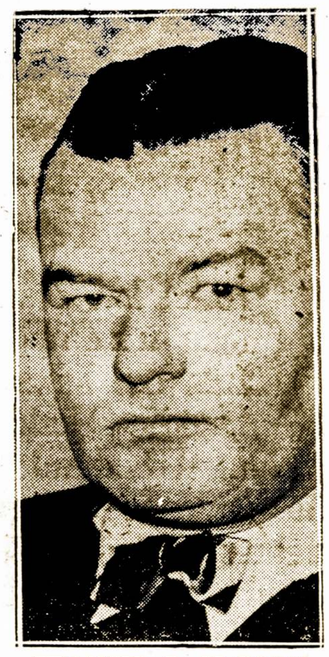

FRANCIS J. McGADY

Pranciškus J. McGady demokratų kandidatas į koncilmanus (į miesto tarybos narius) ypatinguose pradiniuose Wardo 5-to rinkimuose, kurie įvyksta antradieny, kovo (March) 3, šiais metais.

TRUMPA PRANCIŠKAUS McGADY BIOGRAFIJA

Jo tėvas — Mykolas E. McGady leido savo sunų mokslan į vietos mokyklas, paskui jis lankė Iowos Šv. Ambroziejaus kolegiją ir studijavo teisių skyrių Detrioto universitete. Dalyvavo karo tarnyboje kaipo lakunas — karys karališkose Britų oro paiegose ir buvo kaipo pirmas viršila laukų artilerijoje Suv. Valstijų kariuomenėje.

Jis praleido 7 metus su Mass. Valstijos policija, sykį buvo savo narių komandantu Birkshire ir Essex sričių stotyse ir žvalgybos divizijos štato rumuose, Bostone, ir taipgi kaipo vyriausias komandantas ir instruktorius tame departamente vienos iš įžymiausių pasauly mankštos mokyklos prie visuomeninės ginklinyčios, Bostone.

Ėgus metus gyvenąs 5-me Warde (srity), biznierius ir inteligentiškas darbininkas, velkąs sunkią taksų naštą. Lietuvių draugas, kovojąs už lietuvių gerbuvį.

Todel yra svarbu 5-tos srities lietuviams susirupinti lietuvių simpatiku, kad iš balsuot šiuose pradiniuose balsavimuose sau tinkamą žmogų į miesto tarybos narius — koncilmanus.

Taigi nepamirškite kovo 3-čios dienos. Moterys, kurios norite balsuoti, bet atokiai gyvenate, susisiekimo reikale patartina kreipkitės per telefoną — 2-9771, iš čia atvažiuos automobilius į jusų namus ir suteiks jums veltai susisiekimo patarnavimą balsavimo reikale. **(skl.)**

A. Daučiunas Svečiuojasi Worcestery

Alfonsas Daučiunas, kurs mokinasi laivininkystės, Laivyno Lavinimo Mokykloj, Newport, R. I., aplankė savo tėvus, J. Daučiunus, 49 Waverly gatvės. Jisai bus Worcestery per dvi savaiti. Kada sugryž, A. Daučiunas tikisi, kad bus paskirtas į laivą, kuriame Annapolis Laivyno Akademijos studentai išplauks kelionėje per pasaulį. Laivas išplauks balandžio 23-čią dieną.

Mirė Jurgis Čepulis

Jurgis Čepulis, 42 metų amžiaus, Wilson kelio, Millbury, Mass., mirė šeštadienį, Miesto ligoninėje. Buvo pašarvotas M. Čivinsko laidotuvių koplyčioj, 342 Harding gatvės, Worcestery. Laidotuvės įvyko antradienio ryte, gedulingomis pamaldomis, Aušros Vartų bažnyčioj. Sekantieji nešė karstą: M. Aleksandravičius, Al Aleksandravičius, E. Petravičius ir M. Rutkauskas. Palaidotas Notre Dame kapinėse.

Adomo Bagonio Laidotuvės

Adomas Bagonis, 49 metų, kurs palieka savo žmoną Petronę (Svirskaitę) buvo palaidotas vasario 17-tą dieną. Laidotuvės įvyko iš namų, 457 Millbury gatvės, į Aušros Vartų bažnyčią, kur buvo laikomos gedulingos mišios. Andrius Gudukas, Viktoras Rakauskas, Mikas Jokubauskas, Florijonas Mikalionis, Jurgis Česna ir Viktoras Buda nešė karstą. Palaidotas Notre Dame kapinėse.

Filene's

Šią Savaitę Tiktai — Baigiant Vasario 29-tą

PUSMETINIS IŠPARDAVIMAS

SLAUGYTOJŲ UNIFORMŲ 20% Numušta nuo tikrų kainų!

Paprastai $3.95 — $3.16
Paprastai 3.45 — 2.76
Paprastai 2.25 — 1.80

Sykiu parsiduoda U. S. Veterans' ligoninės taisyklės uniformos. Taipgi grožės salionų specialisčių uniformos su ilgom ir trumpom rankovėmis. Visos uniformos pasiutos iš poplino, kurs negali susitraukti. Mieros 14 iki 46.

TREČIAS AUKŠTAS

Marianapolio Kolegijos Studentai Perstatė Du Veikalu

Sekmadienio vakare, vasario 23-čią, Marianapolio Kolegijos studentai, Thompson, Conn., perstatė du veikalu: Kard. Visemanno "Paslėptoji Brangenybė", drama ir "Nėr Pinigų", komedija. Perstatymas įvyko Šv. Kazimiero bažnyčios svetainėje, 7:30 valandą vakare. Pilnųjų Blaivininkų vietinė kuopa surengė studentams vakarienę, kaip tik prieš vaidinimą. Vakarienės surengimo komisijon įėjo sekantieji: Vladas Rimša, Magdalena Urmonienė, Vincentas Parulis, Jonas Grigas, Felicija Kondratavičienė ir Ona Landžiuvienė.

Jaunimo Draugijų Direktoriai

Studentų Klubo, Šv. Kazimiero choro ir Lietuvos Vyčių organizacijų atstovai susirinko sekmadienio po pietų paskirt direktorius ir susitart del bendro naudojimo kambarių, kuriuos ikšiolei užėmė vieni tik Studento Klubo nariai. Sekantieji direktoriai buvo paskirti: Petras Parulis, Juozapina Povilaitytė ir Pranas Ginkus, nuo Studentų Klubo; Vincas Kereišis, Feliksas Puzara ir Pranciška Paulauskaitė, Lietuvos Vyčių; Julius Bačkauskas, Marijona Karsokaitė ir Juozas Žemaitis, Šv. Kazimiero choro.

Pirmadienio vakare, Studentų Klubas surengė priimtuves vyčiams ir choristams, klubo kambariuose, Šv. Kazimiero mokyklos svetainėje. Surengimo komisijon įėjo sekantieji jaunuoliai: P. Parulis, S. Kamendulis, S. Valinskas ir P. Ginkus.

Alberta Kulakauskaitė Mirė

Alberta Kulakauskaitė, 24 metų, Jono ir Magdalenos (Matukevičiutės) Kulakauskų duktė, mirė vasario 17-tą, po ilgos ligos savo, namuose, 24 Waverly gatvės. Apart savo tėvų, ji palieka du broliu Antaną ir Kazimierą ir seserį, Oną Bačienę. Laidotuvės įvyko penktadienio ryte, vasario 21-mą dieną su gedulingomis pamaldoms Šv. Kazimiero bažnyčioj.

Mirė Marcelė Stoškiutė

Marcelė Stoškiutė, nuo 57 Harrison g-vės mirė Šv. Vincento ligoninėj po trumpos ligos. Ji palieka savo brolį Juozą Stoškų, Šv. Kazimiero bažnyčios sargą. Velionė yra išgyvenus Worcestery per 25 metus ir per visą laiką buvo uoli bažnyčios darbuotoja. Ji priklausė prie Šv. Pranciškaus Trečiojo Ordeno ir Lietuvių Moterų Sąjungos. Velionė pašarvota J. Dirsos laidotuvių koplyčioj. Iškilmingos gedulingos pamaldos įvyko šeštadienio ryte ,Šv. Kazimiero bažnyčioj. Buvo palaidota Šv. Jono kapinėse, vasario 22-trą dieną.

Ben. Mendelsohn
ADVOKATAS
390 Main St. Room 931-932
Worcester, Mass.
Tel. 5-3865 Res. 5-2310

Ofiso Tel. 5-2576 Room 527
Charles W. Tamulonis
Lietuvis Advokatas
Namų Tel. 3-3631
390 Main g-vės—Worcester, Mass.

DR. K. MICHALSKI
Gydytojas ir Chirurgas
Valandos: 2 iki 4 ir 7 iki 8 vak.
Nedėliomis ir šventėmis pagal sutartį
15 Vernon St. — Worcester
DIAL 5-8562

F. A. Vaišnora, M. D.
(VEIKSNER)
LIETUVIS GYDYTOJAS
OFISO VALANDOS:
Nuo 10—12 ryte; nuo 2—4 dienos ir nuo 6—8 vakare
(Sekmadieniais sulig susitarimo)
Tel. 5-7810
96 Vernon G-vės, Worcestery

R. V. Westlin, M. D.
Gydytojas
Baigęs Mokslą Suomijoj
OFISO VALANDOS:
Nuo 10-11 ryte; nuo 2-3 dienos ir nuo 7-8 vakare
Trečiadieniais — nuo 10-11
45 Prospect Gatvės
Fitchburg, Mass.

MESSIER'S DINER
Pabandykit Pas Mus Sykį Pavalgyt ir Pasisvečiuot Naujai Įrengtuose Budelėse.
49 Millbury Gatvės

Šaltas Oras Ateina
Bukit Prisirengę—Pirkit Dabar
KOKSAI Žirniniai $10.40 Riešutiniai $12.00 Vidutiniai $12.00
Anglys Riešutiniai $13.90 Didesni $14.15
Mystic Briquets Apvalainios Anglys $10.90
Domestic Fuels, Inc.
Puikiausios Rušies — Prieinamos Kainos
641 CAMBRIDGE ST.
Tel. 5-6962

"Russian Cleercoal"
ANGLYS
Aukštos Šilumos ir Mažiau Bačkutės Pelenų iš Vieno Tono
Pabandykite
Doherty Coal Co.
34 Franklin St.—Worcester, Mass.
Sankrova: 241 Southbridge St.

MOTIEJUS A. ČIVINSKAS
Vienintėlis Lietuvių Graborius Worcestery

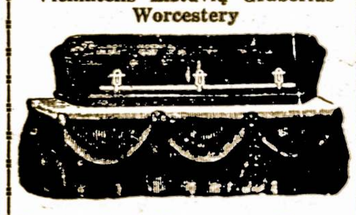

Patarnauju laidotuvėm ir išrandavoju automobilius įvairiems reikalams už prieinamiausią kainą. O 25 mylių atstume nuo Worcesterio susisiekimo reikaluose, patarnauju už dyką. Kreipkitės — Tel. 5-5898.
340 HARDING STREET

Parsiduoda Valgykla
Parsiduoda valgykla su laisniu, geroje vietoje, visko pilna — valgių, alaus ir vyno. Savininkas važiuoja į Lietuvą.

ANT PARDAVIMO
Ant pardavimo — arba mainymo— 6 ruimų bakužė, 2 akrai žemės, 1 karvė, 1 kiaulė ir daugelis vištų. Savininką galit matyt nuo 5 val. iš ryto iki pirmos po pietų. Kreipkitės Amerikos Lietuvio ofisan.